دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی ۹۴

دوشنبه ۱۵ تیر ماه ۱۳۹۴
۱۹ رمضان ۱۴۳۶
۶ ژولای ۲۰۱۵
شماره ۳۵۲۴
۸ صفحه

سرمقاله

زائران حرم رضوی، آب و جاذبه‌های گردشگری

سید حسین ثنائی نژاد*

سال‌ها قبل در اطراف سد طرق گرد آمده بودیم تا در همان فضای باز یک میزگرد تلویزیونی با حضور اینجانب و تنی چند از صاحب‌نظران عرصه آب استان تهیه شود. در کنار همان میزگرد و شانه به شانه من، مدیرعامل وقت شرکت آب منطقه‌ای خراسان نشسته بود. از او پرسیدم این سد و چند سد معدود دیگر اطراف مشهد چند درصد آب شرب مشهد را تامین می‌کنند؟ پاسخ دادند حدود ۱۰ درصد! بدین معنا که ۹۰ درصد دیگر آب شرب مشهد از آب‌های زیرزمینی تامین می‌شود. (این نسبت اکنون با انتقال آب سد دوستی تغییر کرده است)

به ایشان گفتم کاش می‌شد همین ۱۰ درصد هم از طریق تغییر کاربری چاه‌های آب کشاورزی به شرب تامین شده و در عوض آب این سدها به اکوتوریست اختصاص یابد. با توجه به تعداد بسیار زیاد زائران در مشهد، درآمد حاصل از چنین طرح‌هایی را می‌توان برای بهبود کمی و کیفی طرح‌های آبی دشت مشهد مصرف کرد.

...ادامه در صفحه۷

یادداشت

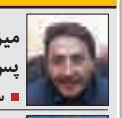

میزان اعتبار معاملات مدیران پس از انقضای ماموریت(۱)
■ سید محسن پنجتنی
صفحه ۲

مشاغل خانگی و مبارزه با پدیده بیکاری
■ رحمت‌الله پورموسی
صفحه ۵

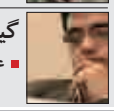

گیشه متفاوت سینما در رمضان
■ علی رزاقی بهار
صفحه ۶

در گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با فعالان عرصه مشاغل خانگی مطرح شد؛

بازاریابی و فروش؛ معضل مشاغل خانگی

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- **اگر شما هم در زمره افراد جویای کار هستید، شاید بد نباشد به مشاغل خانگی به عنوان یکی از گزینه‌های روی میز فکر کنید؛ مشاغل خانگی با توجه به گستره وسیعی که دارند، از مشاوره‌های حقوقی و کارهای پژوهشی و آموزشی گرفته تا مونتاژ، صنایع دستی، کارهای هنری، تولید پوشاک و مواد غذایی، نویسندگی و... می‌توانند انتخاب مناسبی برای آغاز یک حرفه و شغل جدید باشند. شاید برخی افراد، مشاغل خانگی را تنها برای خانم‌ها مناسب بدانند؛ این تصور از این جهت که مشاغل خانگی در منزل قابل انجام است و قابلیت ایجاد تعادل بین کار و زندگی را دارد...**

صفحه۴و۵

عکس: ایسنا/ پارک ساحلی آفتاب دومین پارک آبی سرپوشیده مشهد

گزارش «دنیای اقتصاد» از تأثیر پارک‌های آبی در جذب گردشگر؛

نقش پارک های آبی در ماندگاری بیشتر زائران

صفحه ۷

■ در گفت‌وگو با سید حسین رسولی، دبیر اجرایی خانه کارگر استان خراسان رضوی:

لزوم درک متقابل نیازها میان کارگر و کارفرما

صفحه ۳

■ بررسی ضرورت توجه ویژه به هدر رفت شدید آب در بخش کشاورزی:

فوریت اجرای روش‌های پیشرفته آبیاری در بخش کشاورزی

صفحه آخر

■ گزارشی از اجرای طرح اذان تا اذان در سینماهای مشهد:

سیمرغ و پیروزی؛ مجریان تازه طرح افطار تا سحر

صفحه ۶

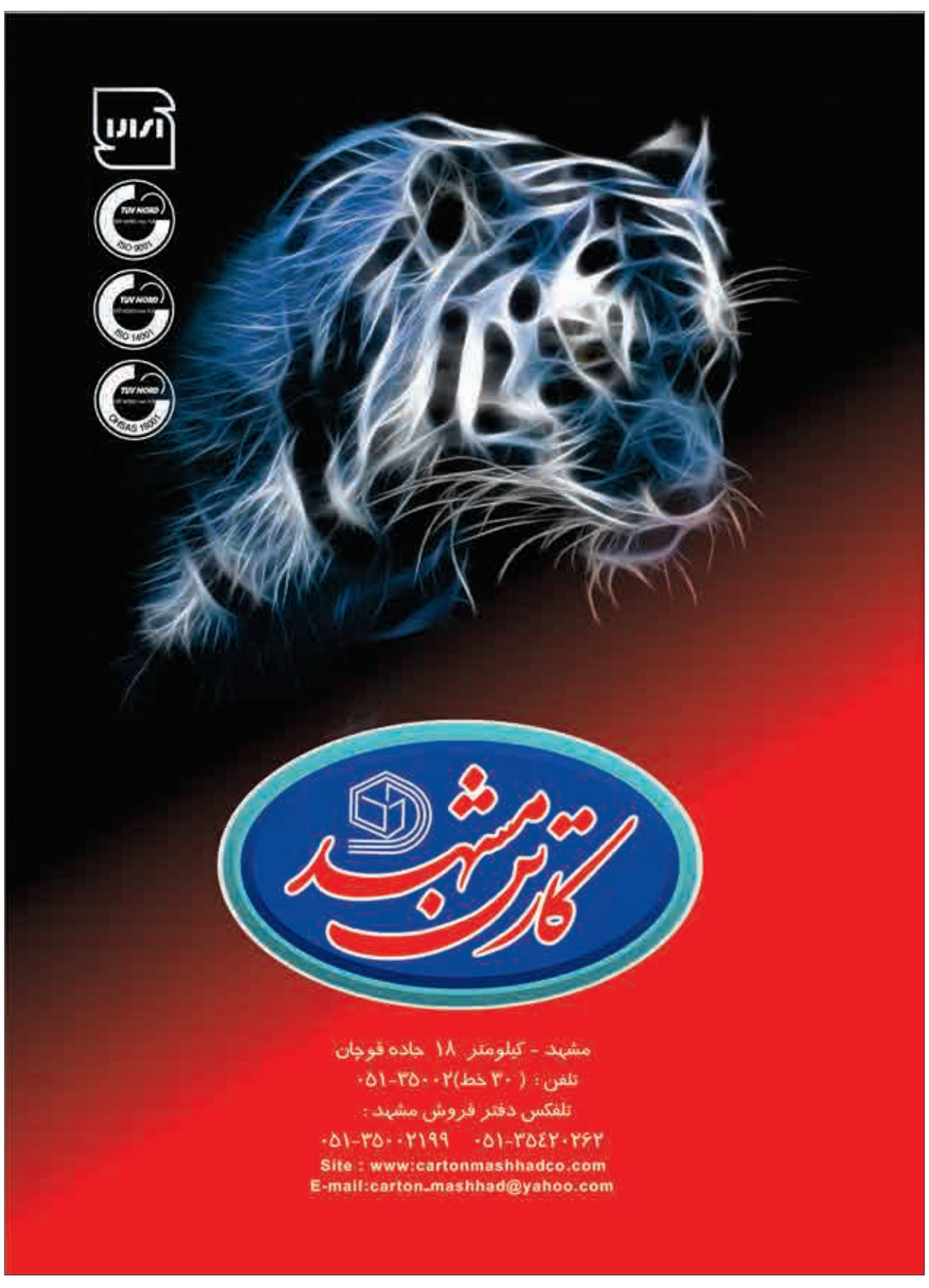

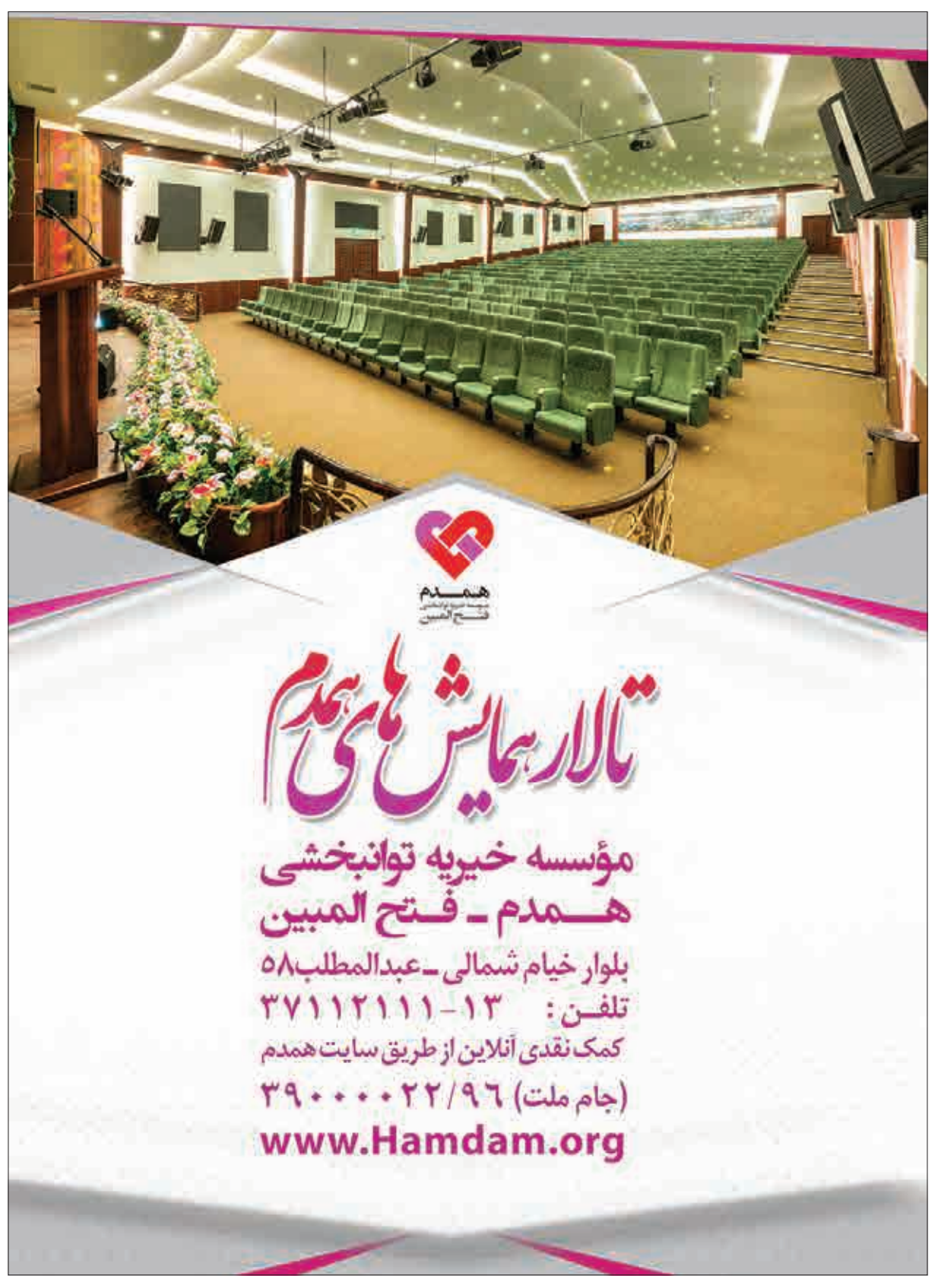

تلنگر

حال و روز احتمالی ایران در ۳۵ سال بعد؟

پیش‌بینی سال ۲۰۵۰

مرتضی قلی‌زاده *

کارتون: عباس گودرزی

عید کریسمس سال ۲۰۵۰ است، من اکنون ۵۵ ساله هستم آنقدر پیر شدم که دیگر توان حرف زدن و ایستادن ندارم؛ ۸۰ ساله به‌نظر می‌رسم. بیماری وخیم کلیوی دارم، چون آب اندکی می‌نوشم و می‌دانم که زمان زیادی از عمرم باقی نمانده است. امروز من یکی از پیرترین افراد جامعه هستم. به یاد دارم وقتی کودک بودم همه چیز خیلی متفاوت بود. بچه‌های ۳۰ ساله من، ۵۵ ساله به‌نظر می‌رسند. من از آب‌تنی در رودخانه‌ها و دوش گرفتن و ماندن چند ساعتی زیر دوش حمام لذت می‌بردم، امروزه با یک لیتر آب باید دوش بگیریم، باید بدون استفاده از آب سرمان را تمیز نگه داریم. در آن زمان، ماشین‌هایمان را با آب لوله‌کشی می‌شستیم.

امروزه بچه‌ها باور نمی‌کنند که ما آب را این چنین اسراف می‌کردیم. من هشدارهایی را که در آن زمان می‌گفتند آب را هدر ندهید، به خاطر می‌آورم. اما هیچ‌کس توجه نمی‌کرد و فکر می‌کردیم که آب هرگز تمام نمی‌شود. امروزه تمام رودخانه‌ها، سدها، دریاچه‌ها و سایر منابع آب تمام شده‌اند یا خشکیده و آلوده‌اند. صحراهای بزرگ جایگزین مناظر طبیعی اطراف ما شده‌اند. ۱۸ استان از ۳۱ استانی که در سال ۲۰۱۵ داشتیم الان دیگر لم‌یزرع و غیرقابل سکونت شده و در تمام مناطقی که وضعیت بیابانی و کویری دارند عفونت‌های گوارشی، بیماری‌های پوستی و ناراحتی‌های کلیوی عامل اصلی مرگ و میر شده است.

صنعت به‌خاطر تامین نشدن آب موردنیاز نیمه‌تعطیل شده و بیکاری چشم‌گیر بوده،کارخانجات تصفیه آب که آب قابل‌شرب از فاضلاب و آب‌های آلوده تولید می‌کنند، مراکزاصلی اشتغال شده‌اند. هرج و مرج و حمله برای تهیه آب در خیابان‌ها رواج یافته و امری عادی شده است. بیشتر تنش‌های بین‌المللی بر سر منابع آب است. سرانه آب ما زیر ۳۰۰ مترمکعب در سال رسیده که در سال ۲۰۱۴ درحدود ۱۷۰۰ متر مکعب بود.

هشتاد درصد غذای انسان‌ها در روز از مواد مصنوعی تهیه می‌شود و میوه‌ها گلخانه‌ای هستند. در گذشته مقدار آب توصیه شده برای شرب هر فرد هشت لیوان بود اما امروز من فقط یک لیوان آب می‌نوشم. لباس‌ها اکثرا جهت صرفه‌جویی در مصرف آب یکبار مصرف هستند، که آن هم باعث افزایش مقدار زباله‌ها شده است. ما مجبوریم ازسپتیک تانک‌ها برای فاضلاب استفاده کنیم چون سیستم‌های تصفیه فاضلاب شهری به‌دلیل کمبود آب کار نمی‌کنند. مقاومت بدنی انسان‌ها نیز تحلیل رفته است و چین و چروک ناشی از کم‌آبی در پوست آن‌ها زیاد شده است. بسیاری از بچه‌ها با عقب‌ماندگی و جهش‌های ژنی به‌علت آلودگی آب و موادغذایی متولد می‌شوند.سازمان جهانی بهداشت، در سال ۲۰۰۷ بعد از مطاله دشت خوزستان و در سال ۲۰۱۰ بعد از خشک شدن هامون این موضوع را به ایران هشدار داده بود و در سال ۲۰۱۵ نیز در مسأله خشک شدن دریاچه ارومیه اخطار مجدد داده شده بود که مردم و دولت‌مردان اعتنایی به هشدارهای جهانی نکردند، به‌طوری‌که یک مسأله ساده سیاسی انتخاباتی را میلیون‌ها بار مهمتر از این دانستند. شبکه‌های ارتباطی مشغول سیاسی‌کاری و سیاست‌بازی بودند که نتیجه آن امروزه موجب تنش آبی با کشورهای همسایه شده است.

تمام اکوسیستم‌های آبی از بین‌رفته و نفس کشیدن مشکل شده است. بیماری‌های تنفسی زیاد شده، مراتع و جنگل‌ها نابود شده یا در حال نابودی‌اند. احساس گناه می‌کنم، چون من به نسلی تعلق دارم که ویرانی محیط‌زیست را سبب شده و یا حداقل به توصیه‌های صرفه‌جویی آب توجهی نکرده است و امروزه فرزندان ما بهای بسیار سنگینی ر ا برای آن پرداخت می‌کنند. صادقانه بگویم مردم اشتیاق و امیدی برای زندگی ندارند و مهمتر از همه تخریب محیط‌زیست به نقطه غیرقابل برگشتی رسیده است. آه که چقدر دلم می‌خواهد برگردم و مردم آن زمان را مجبور کنم که این موضوع را بفهمند که هنوز فرصتی برای حفظ سرزمین‌مان و محیط‌زیستمان داشتیم. با این دل‌نوشته می‌خواهم وجدان شما و تمام مسئولان را در خصوص منابع طبیعی بیدار کنم. این یک شوخی نیست، بلکه واقعیت زندگی ماست. بنابراین کاری برای فرزندانمان انجام دهیم و حق زندگی را از آیندگان دریغ نکنیم.

*فعال محیط‌زیست

با برگزاری مجمع عمومی فوق العاده نوبت دوم؛

بازرسان نظام مهندسی ساختمان انتخاب شدند

مجمع عمومی فوق‌العاده نوبت دوم سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی با حضور حدود ۷۰۰ نفر از مهندسان استان برگزار شد

دنیای اقتصاد، گروه صنعت ساختمان- **مجمع عمومی فوق‌العاده نوبت دوم سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی با حضور حدود ۷۰۰ نفر از مهندسان استان برگزار شد؛ یکی از دستورکارهای این جلسه که عصر روز سیزدهم تیرماه در محل نمایشگاه بین‌المللی مشهد برگزار شد، برگزاری انتخابات بازرسان این سازمان بود و از هشت نفری که برای این امر نامزد شده بودند، سه نفر به عنوان عضو اصلی و دو نفر نیز به عنوان اعضای علی‌البدل برای یک دوره دو ساله انتخاب شدند.**

در این انتخابات که ظاهرا با تنش‌هایی همراه بوده، سید مجتبی علوی مقدم با ۲۸۹ رأی بیشترین آراء را از آن خود کرد؛ جواد حسینی‌مهر با ۲۷۷ رأی و علیرضا منصوریان با ۲۶۷ رأی نیز به عنوان دیگر بازرسان اصلی سازمان انتخاب شدند. همچنین علیرضا باغبان‌زاده و محمد شوقی طوسی به ترتیب با کسب ۲۲۶ و ۲۱۲ رأی به عنوان بازرسان علی‌البدل انتخاب شدند. تصویب بودجه سالانه سازمان نظام مهندسی ساختمان استان دیگر دستور کار این مجمع بود که به تصویب اعضا نرسید.

■ **رضایت نسبی جامعه مهندسان از انتخابات**

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان خراسان رضوی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» جلسه مجمع عمومی این سازمان را جلسه هوشمندانه‌ای توصیف کرد که فهم و درایت جامعه مهندسان استان را به نمایش گذاشت. وی گفت: بازرسانی که در این جلسه انتخاب شدند، افراد توانمند و باتجربه‌ای هستند و می‌توان گفت ۹۵ درصد جامعه مهندسان استان از این انتخاب رضایت دارند.

محمدرضا رئیسی در خصوص دلیل تصویب نشدن بودجه سازمان که دیگر دستور کار مجمع بود، اظهار کرد: بودجه براساس آمار موجود در زمینه میزان صدور پروانه‌ها، پایان‌کارها، استحکام بناها و ... از سال‌های ۹۱ تا ۹۳ در بهمن ماه سال گذشته تدوین شده و بودجه منطقی بود.

■ **دلیل تصویب نشدن بودجه**

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان ادامه داد: قرار بود این بودجه تدوین شده، در اسفند ماه به تصویب برسد اما نرسید و زمانی که بار دیگر عملکرد سه ماهه نخست امسال را در بحث پروانه‌ها بررسی کردیم، دیدیم که این بودجه در بهار امسال محقق نشده و این امر رکود ساخت و ساز را ایجاد کرده بود که این رکود به محقق نشدن بودجه نظام مهندسی ساختمان منجر می‌شود در نتیجه قرار شد کمیته دیگری برای به‌روز کردن وضعیت بودجه تشکیل شود.

رئیسی با بیان اینکه به‌روز کردن بودجه توسط کمیته مذکور حداقل ۲۰ روز زمان می‌برد، تصریح کرد: بعد از به‌روز کردن بودجه، مجمع عمومی بار دیگر برای تصویب آن تشکیل می‌شود.

■ **زمان برگزاری انتخابات هیات مدیره**

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان در خصوص زمان انتخابات هیأت مدیره این سازمان نیز عنوان کرد: انتخابات هیأت مدیره نظام مهندسی ساختمان نیمه اول مهر ماه سال جاری برگزار خواهد شد.

رئیسی در پاسخ به سؤال «دنیای اقتصاد» در خصوص تنش‌های ایجاد شده در انتخابات بازرسان نظام مهندسی ساختمان اینطور پاسخ می‌دهد: این تنش‌ها به مجمعی که تشکیل می‌شود، نشاط می‌دهد؛ تنش چندانی نبود و تنها چهار یا پنج نفر بودند که نسبت به انتخاب افراد مورد نظر خود تعصب داشتند.

رئیسی: این تنش‌ها به مجمعی که تشکیل می‌شود، نشاط می‌دهد؛ تنش چندانی نبود و تنها چهار یا پنج نفر بودند که نسبت به انتخاب افراد مورد نظر خود تعصب داشتند

از سوی معاون اقتصادی شهردار مشهد؛

مدیر جدید املاک و مستغلات شهرداری مشهد منصوب شد

سعیده شکاری به سمت مدیریت املاک و مستغلات شهرداری مشهد منصوب و مرتضی حقیقی تودیع شد

دنیای اقتصاد، گروه شهری- **طی مراسمی مدیر جدید املاک و مستغلات شهرداری مشهد منصوب شد.**

به گزارش روابط عمومی معاونت اقتصادی شهرداری مشهد، طی مراسمی از سوی معاون اقتصادی شهرداری مشهد سعیده شکاری به سمت مدیریت املاک و مستغلات شهرداری مشهد منصوب و مرتضی حقیقی تودیع شد.

■ **تشریفاتی نشدن جلسات تودیع و معارفه**

محمد رضا مزجی، معاون اقتصادی شهردار مشهد در نشست تکریم و معارفه مدیریت املاک و مستغلات شهرداری مشهد اظهار کرد: برگزاری مراسم تودیع و معارفه در سازمان‌ها نباید به تشریفات بگذرد و این جلسات باید فرصتی برای تبیین خط‌مشی‌ها و آشنایی با سیاست‌گذاری‌ها و نیازمندی‌های شهرداری باشد. وی افزود: تسهیل و تسریع در کارها و تکریم مراجعان و اعمال دقیق مقررات و رعایت حقوق شهرداری و شهروندان و نظارت بر نگهداری و حفاظت از املاک و مستغلات شهرداری باید مورد توجه این مدیریت باشد.

■ **تقدیر از عملکرد مدیر سابق**

مزجی از تلاش‌های مرتضی حقیقی در پیشبرد اهداف شهرداری در مدیریت املاک و مستغلات تقدیر کرد و افزود: مدیریت جدید خانم سعیده شکاری نیز با روحیه پیگیری و انگیزه‌ای که در ایشان سراغ داریم قطعا در این مسیر به خوبی قدم خواهند برداشت.

مزجی به شعار درون‌سازمانی معاونت اقتصادی شهرداری که «نظم، دقت، سرعت برای خدمت» است، اشاره و ابراز امیدوارای کرد که مدیران شهرداری گرایش به سوی عمل و خدمت به شهروندان داشته باشند. وی در بخشی از سخنانش با بیان اینکه باید از املاک و مستغلات شهرداری استفاده بهینه شود، گفت: تاکید معاونت اقتصادی در مبادلات و تملک املاک بر تهاتر است و تا جایی که امکان دارد نباید ملکی برای تملک به نفع شهرداری به صورت نقدی خریداری شود.

■ **شهرداری باید به سمت تهاتر املاک برود**

مزجی تاکید کرد: اینکه به عنوان مثال در بافت فرسوده ملکی خریداری و سپس بلا استفاده نگه داشته شود غلط است و شهرداری باید به سمت تهاتر املاک با شهروندان برود.

معاون اقتصادی شهردار مشهد گفت: سیاست شهرداری مشهد استفاده از املاک است و در ضمن ملک خاص یا محرمانه نیز باید سفره اش برچیده شود. وی افزود: شهرداری کارخانه ندارد و از محل عوارض هم درآمد چندانی ندارد پس باید از همین املاک و مستغلات درآمد زایی داشته باشد.

گفتنی است؛ در این مراسم که با حضور جمعی از مدیران شهرداری و مشاور زنان شهردار مشهد برگزار شد؛ گزارش عملکرد این مدیریت نیز ارائه شد.

در مجموعه گردشگری سپاد و با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری؛

پروژه ملی «شبیه‌ساز سقوط آزاد» به‌صورت رسمی افتتاح شد

اردکانی: این طرح به عنوان یک طرح کلان ملی در زمستان ۹۲ مورد تصویب معاونت علمی فناوری قرار گرفت

دنیای اقتصاد- مراسم افتتاح رسمی پروژه کلان ملی «شبیه ساز سقوط آزاد» با حضور معاون نوآوری و تجاری‌سازی فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در منطقه تجاری گردشگری سپاد برگزار شد.

■ **تکیه بر سرمایه انسانی برای رسیدن به اقتصاد دانش بنیان**

محمود شیخ زین‌الدین معاون نوآوری و تجاری‌سازی فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در مراسم افتتاحیه رسمی این پروژه در منطقه تجاری گردشگری سپاد، اظهار کرد: تنها راه پویایی اقتصاد دانش‌بنیان تکیه بر توان بخش خصوصی است و باید از سرمایه‌های بخش خصوصی و انسانی قدرتمند خود برای حل مشکلات کشور بهره گرفته و تولید ثروت کنیم که یکی از برنامه‌های جدی این معاونت تکیه بر سرمایه انسانی برای رسیدن به اقتصاد دانش بنیان است.

وی با اشاره به مهمترین برنامه‌های معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری تشریح کرد: از برنامه‌های مهم این معاونت در زمینه اقتصادی کردن دانش، توجه به گردشگری به معنای ایجاد امکانات و فرصت‌هایی در اوقات فراغت با تکیه بر علم و فناوری است.

سید مهدی درهمی مدیرعامل منطقه تجاری گردشگری سپاد نیز در مراسم افتتاحیه رسمی این پروژه گفت: برج پرواز صبا به عنوان پروژه‌ای استثنایی برای اولین بار در کشور و در منطقه تجاری گردشگری سپاد با حمایت شرکت سپاد خراسان و معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری، توسط متخصصان داخلی در ابتدای سال جاری با موفقیت مورد آزمایش قرار گرفت و با دست یافتن به تمامی اهداف فنی در سطح استانداردهای جهانی امروز شاهد افتتاح رسمی آن هستیم.

■ **راندمان بالاتر شبیه ساز نسبت به نمونه های مشابه**

درهمی با تاکید بر اهمیت این پروژه، تصریح کرد: برای معلق ماندن فرد در محفظه دستگاه باید خطوط جریان هوا توسط فن ها با سرعت ۲۵۰ کیلومتر بر ساعت بطور کاملا موازی ایجاد شود که این امر در راه اندازی اولیه این پروژه با موفقیت انجام شد که نشان از قدرت متخصصان داخلی ما در اجرای پروژه های نوآور و پیچیده دارد.

وی درباره کیفیت اجرا و بهره برداری شبیه ساز سقوط آزاد در مقایسه با پروژه های موجود در سایر کشورها، تصریح کرد: این پروژه راندمان بالاتری نسبت به پروژه های مشابه سایر کشورها دارد و این درحالی است که موارد مشابه به مراتب قدرت کمتری نیز دارند.

محمدعلی اردکانی دانشیار پژوهشکده مکانیک سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران و مجری طرح کلان «طراحی و ساخت شبیه ساز سقوط آزاد تونل باد عمودی» اظهار کرد: این طرح به عنوان یک طرح کلان ملی در زمستان سال ۹۲ مورد تصویب معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری قرار گرفت و پس از آن با انعقاد قراردادی با شرکت سپاد خراسان طی یک سال در منطقه تجاری گردشگری سپاد احداث شد. وی درباره حمایت منطقه تجاری گردشگری سپاد از این پروژه اظهار کرد: سپاد، منطقه نمونه گردشگری است که به طور حرفه ای و کارشناسی شده اقدام به حمایت و احداث پروژه های نوآورانه کرده است.

■ **جزئیات فنی پروژه شبیه ساز**

اردکانی با اشاره به جزییات فنی این طرح، تشریح کرد: پروژه شبیه ساز سقوط آزاد یا تونل باد عمودی با محوطه پروازی ۱۰ ضلعی و قطر محاطی ۳.۶ متر و ارتفاع محوطه پرواز در ۴ متر طراحی شده است و به فرد احساس سقوط آزاد در فضا را می دهد. وی درباره سطوح فناوری و مجموع دانش های استفاده شده در این پروژه گفت: از علوم به کار گرفته شده در این پروژه می توان به آیرودینامیک، تروبوماشین، برق و الکترونیک، برق قدرت و آیرواستاتیک اشاره کرد. این پژوهشگر افزود: در واقعیت به این گونه است که وقتی فرد از هواپیما یا هر بلندی که خود را پرتاب می کند تا فاصله ۸۰۰ متری زمین بدون چتر پایین می‌آید، یعنی ۳۰ کیلومتر را در زمان ۳۰ ثانیه طی می کند که به این قسمت از پرش، سقوط آزاد گفته می شود. وی اضافه کرد: آموزش با طرح شبیه ساز سقوط آزاد تونل باد عمودی، ایمنی بالایی دارد و بسیار راحت و آسان است.

بررسی

میزان اعتبار معاملات مدیران پس از انقضای ماموریت(۱)

سید محسن پنجتنی

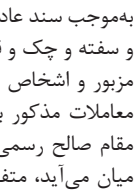

یکی از موضوعات مهم حقوق تجارت که شفاف‌سازی و تجزیه و تحلیل دقیق آن ابهامات فراوانی را در انجام وظایف سردفتران و دفتریاران در دفاتر اسناد رسمی می‌زداید، تشخیص محدوده اختیار مدیران شرکت‌های سهامی که مدت ماموریت آن‌ها منقضی شده است، می‌باشد.

سوال اساسی این است که آیا مدیران شرکت‌های سهامی پس از انقضای مدت ماموریت خود حق انجام همه گونه معاملات، حتی انجام معاملاتی که به‌موجب آن اموال شرکت منتقل می‌شود و یا انجام معاملاتی که به‌موجب آن اموال شرکت در رهن و وثیقه قرار می‌گیرد را دارند یا خیر؟

برای رسیدن به پاسخ صحیح لازم است چند بحث مقدماتی مطرح شود و مورد توجه قرار گیرد؛ اول آثار معاملات مدیران که مدت ماموریت آن‌ها خاتمه یافته نسبت به اشخاص ثالث را باید از آثار معاملات این مدیران نسبت به شرکت و سهامداران تفکیک نموده و دوم توجه به مستند تحقق معاملات مدیرانی که مدت ماموریت آن‌ها خاتمه یافته نیز اهمیت دارد؛ لذا حالتی که این معاملات به‌موجب سند عادی اعم از تجاری و غیرتجاری مانند برات و سفته و چک و قولنامه عادی که صرفا با دخالت مدیران مزبور و اشخاص ثالث انجام می‌شود را باید با حالتی که معاملات مذکور به‌موجب سند رسمی انجام شده و پای مقام صالح رسمی و میزان صلاحیت و وظایف او هم به میان می‌آید، متفاوت دانست و سپس محدوده اختیارات این مدیران را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داد.

بخش اول مقاله در دو مبحث ارائه می‌شود، در مبحث اول آثارمعاملات مدیران بررسی می‌شود و در مبحث دوم به مستند تحقق معاملات مدیران خواهد پرداخت و بخش دوم مقاله نیز در دو مبحث، مدت تصدی و ماموریت مدیران شرکت‌های سهامی وهمچنین محدوده اختیارات آن‌ها قبل از انقضای مدت ماموریت و بعد از آن را مورد تجزیه و تحلیل قرارمی‌دهد و نهایتا بر اساس استدلالات مطروحه در دو بخش نتیجه‌گیری می‌شود و پاسخ سوال ارائه خواهد شد .

■ **چکیده**

با توجه به مسئولیت کیفری مدیرانی که مدت ماموریت آن‌ها خاتمه یافته بشرح ماده۲۵۴ لایحه اصلاحی قانون تجارت معاملات رسمی آن‌ها در دوران پس از تحقق جرم موضوع ماده ۲۵۴ فوق تعدی وتفریط وخطای مدنی تلقی می‌شود لذا در صورت ایجاد ضرر برای شرکت، مدیران یاد شده مسئولیت مدنی خواهند داشت وسردفتران ودفتریاران دفاتر اسناد رسمی که با علم واطلاع از انقضای مدت تصدی مدیران شرکت سهامی وتحقق جرم موضوع ماده ۲۵۴ لایحه اصلاحی قانون تجارت اقدام به ثبت معاملاتی که اموال شرکت رامنتقل نموده یا اموال شرکت را مقید کنند از نظر انتظامی مسئول خواهند بود لذا دفاتر اسناد رسمی حق تنظیم وثبت معاملات رسمی شرکت‌های سهامی خاص وعام بوسیله مدیرانی که ماموریت آن‌ها خاتمه یافته در مواردی که اموال شرکت منتقل شود ویا در رهن و وثیقه قرار گیرد را ندارند

■ **آثار معاملات مدیران شرکت‌های سهامی و مستند تحقق آن**

معامله مدیران با اشخاص ثالث اصولا صحیح است و نمی‌توان به آن خدشه‌ای وارد نمود مگر اینکه یکی از عناصر اساسی قراردادها مانند اهلیت و یا قصد و رضا و ... در آن مخدوش باشد که این موارد مطابق قواعد عمومی قراردادها قابل بررسی بوده و چون تجزیه و تحلیل آن در کتب حقوقی به صورت جامع انجام شده و اینک از حوزه تمرکز ما خارج است به همین مقدار بسنده کرده و بیشتر از این به آن نمی‌پردازیم .

قسمت دوم : آثار معاملات مدیران نسبت به اشخاص ثالث در فرضی که سمت مدیران از نظر طرز انتخاب و یا مدت آن دارای اشکال باشد:

معامله مدیران با اشخاص ثالث در این صورت نیز دارای اعتبار بوده و صحیح تلقی می‌شود. مستند این ادعا ماده ۱۳۵ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ است. این ماده مقرر می‌دارد: کلیه اعمال و اقدامات مدیران و مدیر عامل شرکت در مقابل اشخاص ثالث نافذ و معتبر است و نمی‌توان به عذر عدم اجرای تشریفات مربوط به طرز انتخاب آن‌ها ، اعمال و اقدامات آنان را غیر معتبر دانست، همچنین مستند دیگر آن قسمت آخر ماده ۱۱۸ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب ۱۳۴۷ است که مقرر می‌دارد: محدود کردن اختیارات مدیران در اساسنامه و یا به‌موجب تصمیمات مجامع عمومی فقط از لحاظ روابط مدیران و صاحبان سهام معتبر بوده و در مقابل اشخاص ثالث باطل و کان لم یکن است.

به‌علاوه رای شماره ۱۷۷ مورخ ۷۴/۳/۲ شعبه ۶ دیوان عالی کشور نیز موید این ادعاست؛ طبق این رای هر چند به‌موجب احکام صادره از دیوان عدالت اداری انتصاب مدیران دولتی شرکت غیر قانونی و باطل اعلام گردیده لیکن به موجب ماده ۱۳۵ لایحه اصلاح قانون تجارت کلیه اعمال و اقدامات مدیران و مدیر عامل در مقابل شخص ثالث نافذ و معتبر است و نمی‌توان به عذر عدم اجرای تشریفات مربوط به طرز انتخاب آن‌ها اعمال و اقدامات آن‌ها را غیر معتبر دانست.

ادامه دارد...

در گفت‌وگو با سید حسین رسولی، دبیر اجرایی خانه کارگر استان خراسان رضوی:

لزوم درک متقابل نیازها میان کارگر و کارفرما

در حال حاضر اعتماد کارگران به وزیر و دولت بیشتر شده است اما در بعضی استان‌ها مدیران ادارات کار، سلیقه‌ای عمل می‌کنند

دنیای اقتصاد، سیدمهرداد امیرکلالی - فعالیت تشکیلات کارگران ایران با عنوان «خانه کارگر» به سال ۱۳۴۶ باز می‌گردد. درآن سال جمعی از انجمن‌های صنفی کارگری سراسر کشور فعالیت خود را درقالب اتحادیه‌ای با این عنوان در شهر تهران آغاز کردند. متعاقب شروع فعالیت این تشکیلات، حزب «ایران نوین» که ازجمله معدود احزاب سیاسی آن روزگار به‌شمار می‌رفت، با انجام مذاکراتی رهبران این تشکیلات کارگری را متقاعد به همکاری باخود نمود و درسال۱۳۴۷ سازمان کارگران حزب ایران نوین راپایه‌گذاری کرد. خانه کارگر نقش اساسی درجلب حمایت اقشار مختلف جامعه کارگری دارد و این تشکیلات کارگری به تدریج ودرطول زمان به عنوان یگانه تشکل مرکزی کارگران ایران وظیفه پیگیری اهداف و مطالبات جنبش کارگری را در سطوح ملی و بین‌المللی عهده‌دار شده است.

در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی، شوراها که نقش مهمی را درهماهنگی انجام اعتصابات گسترده کارگری درمخالفت با رژیم پهلوی داشتند برای سازماندهی فعالیت‌های آتی خود اساسنامه‌ای را جهت تجدید سازماندهی درقالب یک تشکیلات فراگیر و سراسری تدوین نمودند. لذا خانه کارگر با توجه به بستر مناسب وروحیه پرشور و نشاط کارگران به سرعت توسعه پیدا کرده و با فعال کردن انجمن‌ها و شوراهای صنفی درکارگاه‌ها وکارخانجات کشور به‌زودی نقشی اساسی وتعیین‌کننده را در روند مبارزات جنبش کارگری ایران عهده‌دار گردید.

این نقش اساسی به گونه‌ای ایفا شد که مطالبات کارگران که دستیابی به آن‌ها ازسوی این تشکیلات تعقیب می‌شد بزودی درتقابل آشکار با نظریات مخالف درخصوص مباحث مرتبط با حقوق بنیادین نیروی کار قرار گرفت. این تشکیلات بزرگترین و فعال‌ترین سازمان غیردولتی ایرانی از حیث تعداد اعضا ، وسعت وگستردگی مراکز تابعه درسراسر کشور، تنوع و تعدد ارائه خدمات به اعضا و سطح روابط با سازمان‌های بین‌المللی دولتی وغیردولتی است. مشکلات جامعه کارگری همواره در طول زمان یکی از مسائل مهم تشکل‌های حامی حقوق کارگری بوده است، به همین جهت به سراغ سید حسین رسولی، دبیر اجرایی خانه کارگر استان خراسان رضوی رفتیم تا با او در مورد مشکلات پیش روی جامعه بزرگ کارگری در استان و کشور گفت‌وگو کنیم. او در وهله اول سه موضوع ورود بی‌رویه کالا، فعالیت کارگران اتباع خارجی بدون مجوز و بیکاری و کمبود شغل را از مشکلات مهم کارگران بیان می‌کند.

رسولی در ادامه گفت‌وگو به این نکته اشاره دارد که باید فرهنگ میان کارگر و کارفرما در کشور تقویت شود یعنی این دو یکدیگر را درک کنند و نیازهای هم را رفع کنند. موضوع قراردادهای موقت را جزء آسیب‌پذیر مسائل کارگری می‌داند که این قراردادهای موقت باعث می‌شود کیفیت کار کارگران کاهش پیدا کند که ظاهرا با فشار کارفرمایان بخشنامه لغو قراردادهای موقت که چندی پیش ابلاغ شد در عرض دو روز ملغی می‌شود. رسولی اذعان دارد که تعداد کمی از واحدهای صنعتی در استان مشکلات کارگران را درک می‌کنند. وی عملکرد دولت و وزات کار، رفاه و امور اجتماعی را نسبت به دوره گذشته بهتر ارزیابی می‌کند که همین عملکرد مطلوب باعث شده است که کارگران نسبت به دولت احساس رضایتمندی بیشتری داشته باشند اما معتقد است که در انتصابات این وزارتخانه آنچنان خوب عمل نشده است و این همراهی نکردن بدنه وزارت به فعالیت‌های آن لطمه وارد می‌کند. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

به‌نظر شما مشکلات عمده کارگران در سطح استان چه مسائلی است؟

اولین مورد بیکاری و کمبود شغل است. یعنی اگر به اندازه کافی اشتغال در کشور وجود داشته باشد و عرضه و تقاضای کار برابر باشد بسیاری از مسائل حل می‌شود. هنگامی که عرضه و تقاضا برابر باشد کارگر و کارفرما نرخ تعیین می‌کنند اما بدلیل بیکاری و رکود صنعت، روز به روز اوضاع و احوال کارگران وخیم‌تر می‌شود. مسأله دیگر ورود بی‌رویه کالا به کشور است، البته ورود کالا به کشور را منع نمی‌کنیم اما کالایی وارد شود که ضرورت داشته و نیاز کشور باشد. وقتی که اکثریت فارغ‌التحصیلان کشورمان بیکار هستند این ورود بی‌رویه کالا عمدتا فرصت شغلی را از نیروی کار کشور می‌گیرد. جنس چینی وارد کشور می‌شود و حتی قابل رقابت با تولیدات داخلی نیست و به این صورت فرصت‌های شغلی کشور را اِشغال می‌کنند و کارگران و تحصیل‌کردگان مملکت بیکار می‌شوند. مقام معظم رهبری هم فرموده‌اند که مردم باید سعی کنند که کالای ایرانی مصرف کنند و طبق همین فرمایش نیز باید از ورود کالای خارجی غیرلازم به کشور جلوگیری شود. مسأله دیگر وجود انبوه کارگران خارجی بدون پروانه کار است که در این جا هم باید عرض کنم که ما مخالف ورود کارگران خارجی با کارت کار نیستیم و در صورت نیاز تبادل کارگر انجام می‌دهیم. دولت باید اتباع خارجی بدون پروانه را از کشور خارج کند چون کشورمان به نیروی کار داخلی نیاز دارد و این به صلاح نیست که کارگران خارجی بدون مجوز کار کنند و کارگر ایرانی بیکار باشد. دولت و وزارت کشور باید همت کنند و در این موضوع فعالیت موثری انجام دهند. براساس آمار رسمی ارائه شده حدود ۱۰ درصد اتباع غیرمجاز در استان‌های خراسان حضور دارند.

به عقیده شما آمار ارائه شده از نرخ بیکاری در سطح استان و کشور، آماری معقول و منطقی است؟

ما یک تعریف از کار و بیکاری داریم و سازمان‌های بین‌المللی تعریف دیگری دارند بدین معنی که سازمان‌ها ادعا دارند که هر شخصی، یک ساعت در هفته کار کند، شاغل است. این معیار برای شاغل بودن از لحاظ عقلی هم نادرست بنظر می‌آید چون حتی کسی که طبق ساعات موظف در هفته که ۴۴ ساعت است هم کار کند، حقوقش کفاف خرج و مخارج زندگی را نمی‌دهد. آمار منتشر شده از نرخ بیکاری که اعلام می‌کنند ۹ یا ۱۰ و یا هر

انتقادی که به دولت و بالاخص وزارت کار وارد می شود این است که نتوانست تغییرات انتصابی خوبی ایجاد کند که با خواسته‌های کارگران همخوانی داشته باشد در بعضی استان‌ها مدیران ادارات کار، سلیقه‌ای عمل می‌کنند

رقمی دیگری است با توجه به همین یک ساعت کار در هفته است، در صورتی که نرخ بیکاری در کشور بالاتر از این ارقام است. به زعم ما اگر شخصی بر اساس قانون کار، ۴۴ ساعت در هفته کار کند شاغل است بنابراین آمار بیکاری که اعلام می‌شود آنچنان درست نیست چون اگر در کشور ما آمارهای درست ارائه می‌شد وضعیت بهتری نسبت به الان داشتیم.

در حال حاضر با توجه به رکود نسبی صنعت ساخت‌وساز در استان و در کل کشور، وضعیت کارگران فعال در این حوزه به چه صورت است؟

رکود نسبی و کم‌رونقی صنعت ساخت‌وساز تقریبا لطمه بزرگی به کارگران این حوزه کاری و همچنین کارخانجات و اقتصاد کشور وارد کرده است. از این جهت که ساخت‌وساز مسکن عامل ده‌ها فرصت شغلی است. هنگامی که قصد دارند ساختمانی را احداث کنند عده زیادی مشغول به کار می‌شوند و رکود بازار مسکن و ساخت‌وساز باعث می‌شود که بیکاری به کارگران کارخانجات آهن و سیمان و... نیز سرایت کند. بهبود وضعیت ساخت‌وساز موجب می‌شود که قسمت اعظمی از واحدهای کاری مرتبط با ساخت‌وساز فعال شوند.

رابطه میان کارگران و کارفرمایان چگونه است؟

ظاهرا تا آن جایی که بنده اطلاع دارم فشار کارفرمایان باعث شده است که قضیه لغو قراردادهای موقت کأن لم یکن تلقی شود. کارفرما نباید در کارهای دائم قرارداد موقت ببندد چون در این صورت کیفیت کار کاهش پیدا می‌کند.

کارگری که وضعیت کاری‌اش مشخص نباشد هیچ‌گونه دلبستگی به کار نخواهد داشت و در نتیجه کالایی که تولید می‌شود قابل‌رقابت با کالاهای خارجی نخواهد بود و این موضوع به کارگر و بالاخص به کارفرما لطمه وارد می‌کند. وقتی کارگر دستمزد و حقوق خوبی نگیرد، بیمه نشود و قرارداد موقتی باشد متوجه این موضوع است که در حقش ظلم می‌شود و در این بین کیفیت کالا کاهش پیدا می‌کند. در حقیقت به نوعی با عدم‌درایت به خود لطمه وارد می‌کنیم. البته ناگفته نماند که بعضی کارفرمایان هستند که وضعیت خوبی برای کارگران فراهم می‌کنند و به آن‌ها آموزش می‌دهند و حمایت می‌کنند. بالغ بر ۹۰ درصد کارگران قراردادی هستند و وقتی

کارگر و کارفرما باید مثل یک خانواده باشند یعنی هر دو خود را در سود و زیان شریک بدانند و هر دو یکدیگر را درک کنند تا بتوانند مشتری را جذب کنند

قراردادی باشند عملا تشکل‌های کارگری از بین می‌رود چون کارگر قراردادی در شورای کار و شورای تشخیص کارگر نمی‌تواند فعالیت کند و همچنین در مراجع حل اختلاف قدرت لازم را ندارد. کارگر و کارفرما باید مثل یک خانواده باشند یعنی هر دو خود را در سود و زیان شریک بدانند و هر دو یکدیگر را درک کنند تا بتوانند مشتری را جذب کنند و این مسأله در کشور ما به خوبی اجرا نمی‌شود. کارگر یک نیروی انسانی است و نیروی انسانی مهم‌تر از ماشین‌آلات است و جزء عوامل تولید است؛ یعنی کارگر دست رنج خود و کارفرما سرمایه خود را به عرصه وارد کرده است و این دو باید به یکدیگر نزدیک‌تر شوند. باید فرهنگ رابطه خوب بین کارگر و کارفرما در کشورمان جا بیفتد تا مسائل و مشکلات حل شود که در نهایت وضعیت تولید بهتر می‌شود.

رابطه میان کارگر و کارفرما در واحدهای صنعتی استان در چه وضعیتی است؟

هر کدام از واحدهای صنعتی که رابطه بهتری با کارگران داشته‌اند، توانسته‌اند روی پای خود بایستند که تعدادی از این واحدها انصافا فرهنگ میان کارگر و کارفرمایی را به خوبی عملی می‌کنند که البته تعداد کمی هستند.

درخراسان پوشش بیمه‌های تامین اجتماعی کارگران چه وضعیتی دارد؟

در استان عده زیادی کار می‌کنند در صورتی که بیمه نیستند و از مجموعه سازمان تامین اجتماعی و حتی کارگر فشاری به کارفرما نیست که کارگران بیمه شوند چون اگر فشار وارد کنند از کار اخراج می‌شوند. از طرفی وضعیت سرمایه‌های سازمان تامین اجتماعی آنچنان خوب نیست چون همانطور که در اخبار ملاحظه می‌کنید در دولت گذشته اختلاس‌هایی در این زمینه رخ داد. در حال حاضر رئیس سازمان تامین اجتماعی از اهالی خراسان و مرد بسیار شریفی هستند و اگر غیر از ایشان شخصی دیگر را به روی کار می‌آوردند سازمان تامین اجتماعی ورشکسته می‌شد. بدهی دولت‌های قبل به تامین اجتماعی بسیار دردآور است. دولت اصلاحات مبلغی کمی به تامین اجتماعی بدهکار بود اما در دولت گذشته تبدیل به ۹۰ هزار میلیاردتومان شد که اگر دولت بتواند بخشی از این بدهی مالی را پرداخت کند وضعیت تامین اجتماعی بهتر می‌شود. در وضعیت فعلی پوشش دفترچه‌های بیمه بهتر شد و بیمه‌شدگان توانستند بعضی داروها را با بیمه خریداری کنند و گشایشی ایجاد شد اما در گذشته دفترچه بیمه تامین اجتماعی تبدیل به یک کاغذپاره شده بود. بیمه تامین اجتماعی باید وضعیت پوشش دارویی و پزشکی خود را افزایش دهد و کارگران دنبال این نباشند که بیمه تکمیلی بگیرند چون وقتی کارگری یک سوم حقوق خود را به بیمه اختصاص می‌دهد شایسته نیست که دوباره پول بیشتری پرداخت کند.

در تمامی دولت‌ها وضعیت کارگران به همین صورت بوده است؟

در دولت گذشته وضعیت به مراتب خیلی بدتر از الان بود و در حال حاضر دولت اعتدال خیلی بهتر عمل می‌کند و تقریبا می‌توان گفت خسارت‌هایی که پرداخت می‌کنیم اکثر آن مربوط به دولت گذشته است یعنی بدترین وضعیت ممکن را دردو دولت گذشته داشتیم. بیشترین پول و سرمایه را در دولت گذشته داشتیم اما بدترین زمان برای کشور بود که جای تعجب دارد.

عملکرد مدیران وزارت کار، رفاه و امور اجتماعی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در مجموع وزارت نسبت به دولت گذشته بهتر عمل

آمار منتشر شده از نرخ بیکاری که اعلام می‌کنند ۹ یا ۱۰ درصد و یا هر رقمی دیگری است با توجه به همین یک ساعت کار در هفته است، در صورتی که نرخ بیکاری در کشور بالاتر از این ارقام است

کرده است و به عنوان مثال اگر بخواهید وزیر فعلی را با وزیر کار در دولت گذشته مقایسه کنید، متوجه می‌شوید که وضعیت بهتر شده است و همچنان رئیس دولت فعلی بهتر از رئیس دولت قبلی عمل می‌کند. در ظرف هشت سال دولت گذشته اجازه راهپیمایی به کارگران داده نمی‌شد و همین که اجازه راهپیمایی دادند و کارگران توانستند مسائل خود را مطرح کنند یک قدم رو به جلو است و آقای روحانی به آزادی بیان و انتقاد و راهپیمایی معتقد است. تنگناهای مالی وزارت و دولت شدید است با این حال عملکرد وزیر خوب است. از تولید و صنعت آنچنان حمایت نمی‌شود همچنین باید مشکل دلالی و واسطه‌گری حل شود. وزیر کار نیز رنج کشیده و دردآشنا هستند اما بدنه وزارت کار آنچنان تغییری به خود ندیده است. یعنی به جز وزیر و چند معاون بقیه مدیران دولت گذشته هستند که به وزارت ضربه می‌زنند.

در حال حاضر اعتماد کارگران به وزیر و دولت بیشتر شده است اما در بعضی استان‌ها مدیران ادارات کار، سلیقه‌ای عمل می‌کنند. انتقادی که به این دولت و بالاخص وزارت کار وارد می شود این است که نتوانست تغییرات انتصابی خوبی ایجاد کند که با خواسته‌های کارگران همخوانی داشته باشد و در مجموع وضعیت ادارات کار در استان با سیاست‌های وزیر آنچنان انطباق ندارد.

تاریخ

ذکر احوال استانداران خراسان در دوره قاجاریه – بخش ۳۳

هادی پژوهش

مشهد در دوران استبداد صغیر، قسمت چهارم

تعبیر سایکس انگلیسی از اوضاع مشهد

تعبیر سرپرسی سایکس از وضعیت مشهد و در جریان گزارش‌های خود به مقامات انگلیسی این بود که «انقلاب در مشهد شروع شده است». در اوایل سال ۱۲۸۸ ه.خ/۱۳۲۷ه.ق مردم مشهد همچنان در حمایت از مشروطیت در صحنه بودند. در همین ایام بمبی در منزل برادرزاده نیرالدوله انداخته شد و تلگراف خانه تصرف و دکان‌ها نیز بسته شد. مشروطه‌خواهان موفق به دستگیری نایب‌الحکومه شدند و پس از دو روز که وی سوگند خورده بود با مشروطه‌خواهان متحد شود وی را آزاد کردند و به دنبال آن انجمن جدید از طرف آنان تأسیس و خبر آن به مراکز مختلف ایران مخابره شد. نیرالدوله که تا این هنگام در نیشابور اقامت داشت صدرالعلماء و یک نفر دیگر را که از مشهد به نیشابور رفته بودند، ملاقات کرد. این دو تن به او پیغام دادند اگر حاضر به همکاری با انجمن ایالتی است، وارد مشهد شود. نیرالدوله نیز با دادن انگشتری خود، خواهان همکاری با انجمن شده بود. با این حال اعضای انجمن ایالتی مشهد به او پاسخ داده بودند: «خیر، هروقت غورخانه و توپ‌خانه و ارگ را به تصرف ما داده، سردار معظم و سالار مظفر از مخالفان مشروطیت در خراسان را هم تسلیم کرد و ما این دو نفر را شقه کردیم آن وقت بیاید...» نیر الدوله هم در واکنش به این برخوردها به سردار بجنوردی و سردار قوچانی تلگراف کرده بود هزار سوار بیاورند و جواب زده‌اند استخاره کردیم، بد آمد.

قتل بیگلربیگی مشهد توسط مجاهدین

در کشاکش بین مجاهدین و مستبدین یکی از مجاهدین آذربایجانی ساکن مشهد، قاسم‌خان بیگلر بیگی، یا همان فرماندار مشهد را به قتل رساند و خود نیز به قتل رسید. مشروطه‌خواهان مشهد جنازه بیگلربیگی را به دم قاطر بستند و در شهر گردش دادند. مردم تا غروب به تماشای جسد او می‌رفتند. در ادامه درگیری مشروطه‌خواهان و مستبدین در مشهد منزل نبیل الملک کارگزار هم غارت شد و دو نفر سالدات روسی هم کشته شدند. بعد از این حرکت‌ها بود که روس‌ها در انجمن را بسته و نیروهای زیادی وارد مشهد کردند و منتظر بودند تا با ورود مجدد رکن‌الدوله به مشهد اوضاع آرام شود. با رسیدن مشروطه‌خواهان گیلانی، بختیاری و اصفهانی به تهران که به منظور مقابله با محمدعلی شاه از این مناطق حرکت کرده بودند، استبداد صغیر ساقط و محمدعلی شاه به سفارت روسیه پناهنده شد. مجلس شورای ملی محمدعلی شاه را از سلطنت عزل و به جای او پسر صغیرش احمد میرزا را جانشین نمودند و رئیس ایل قاجار نایب‌السلطنه گردید. در جلسه عزل شاه، سید حسن اردبیلی نماینده اول مشهد در مجلس اول شورای ملی نطق مفصلی ایراد کرد.

اوضاع مشهد پس از سقوط محمدعلی شاه

دولت جدید، رکن‌الدوله را مجددا به عنوان حاکم به مشهد در مقام خود ابقا کرد. اما انجمن ایالتی خراسان به وی هشدار داد که بدون اطلاع و دستورالعمل تهران حق انجام هیچ اقدامی را ندارد. با این حال ناخرسندی انجمن و علمای مشروطه‌خواه از رکن‌الدوله فزونی یافت و اعضای انجمن ایالتی خراسان از تهران خواهان برکناری او شدند. در برخی از گزارشات این تحریکات به طرفداران عین‌الدوله که خواهان حکومت خراسان بوده نسبت داده شده است. انجمن ایالتی مشهد علاوه بر دسته‌های پنجاه، شصت نفری مجاهدین تبریزی که قبلا وارد مشهد شده بودند اقدام به افزایش مجاهدین مسلح کرد. دابیژا سرکنسول روس در ۲۹ خرداد نامه‌ای به رکن‌الدوله استاندار خراسان نوشت و خواهان تخلیه تلگراف خانه از مجاهدین و خلع سلاح آنان و نیز دستگیری قاتلان اعتضادالتولیه و بیگلربیگی شد. اوضاع خراسان و مشهد در این زمان سخت مغشوش و بی‌نظم بود. دزدان و راهزنان امان تجار را بریده بودند. دزدیده شدن یک کاروان حامل قند اتباع روسیه باعث شد تا کنسول روس در مشهد اولیای دولت ایران را تحت فشار قرار داده و از آن‌ها قول قلع و قمع سارقان را بگیرد. در خود شهر مشهد نیز اوضاع بهتر نبود؛ رئیس نظمیه (معتمد الوزراء) متهم بود که پول گزافی را به طور غیر مشروع به دست آورده است. ادامه دارد....

منبع: خراسان با تلخیص- دکتر یوسف متولی حقیقی

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی

دنیای اقتصاد
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
اشتراک رایگان نسخه‌الکترونیکی
با ارسال نشانی الکترونیک (Email) به شماره:
۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰
mashhad@den.ir

خبر

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت مطرح کرد:

فعالیت ۳ میلیون واحد صنفی در کشور

فارس- **معاون توسعه مدیریت و امور استان‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت تشت: در کشور بیش از سه میلیون واحد صنفی و بیش از ۸۲۰۰ تشکل صنفی وجود دارد که می‌تواند در تمام عرصه های اقتصادی کشور موثر واقع شوند.**

علی یزدانی اظهار کرد: در سال همدلی و همزبانی باید به مشکلات اصناف بیشتر توجه کنیم زیرا اصناف حلقه اتصال بین بخش تولید و مردم هستند و می‌توان گفت اصناف بزرگترین تشکل کشور هستند که در چارچوب بیش از ۸۰۰۰ اتحادیه در سطح کشور فعالیت می‌کنند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: اصناف از دیرباز در تمام حرکت‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تاثیرگذار بودند و حتی در مشروطه، حرکت مردم به کمک بازار و اصناف آغاز شد همچنین اصناف سهم قابل توجهی در پیروزی انقلاب اسلامی و دوره‌های پس از آن داشتند.

یزدانی با بیان اینکه ترویج فرهنگ دینی از طریق بازار در کشور ما گسترش یافته است، عنوان کرد: تمام افرادی که به نوعی در بخش تولید کشور نقش داشتند و نامی ماندگار از خودشان بر جای گذاشتند؛ روزی شاگرد مغازه بودند و از بازار شروع به فعالیت کردند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد : در کشور ما بیش از سه میلیون واحد صنفی و بیش از ۸۲۰۰ تشکل صنفی وجود دارد که می‌تواند در تمام عرصه اقتصادی کشور موثر واقع شوند.

یزدانی تأکید کرد: اگر می‌خواهیم اقتصاد مقاومتی را تحقق ببخشیم و تولید داخل را افزایش دهیم باید در مرحله اول به توزیع کالا و اصناف توجه کنیم زیرا اصناف نقش غیر قابل انکاری در تقویت تولید داخلی دارند.

معاون استاندار خراسان رضوی اعلام کرد:

تقویت ۶۰۰۰ واحد صنعتی خراسان رضوی با حمایت داخلی

ایرنا- **معاون استاندار خراسان رضوی و فرماندار ویژه تربت حیدریه گفت: در حال حاضر ۶۰۰۰ واحد صنعتی در استان وجود دارد که با حمایت مردم از تولیدات داخلی، این تعداد واحدها تقویت می‌شوند.**

حسن فتحی‌نیا با بیان اینکه بیش از ۹۰ درصد این واحد در استان توسط بخش خصوصی فعال است، خاطرنشان کرد: برای ۶۰۰۰ واحد صنعتی درخصاران رضوی ۱۱ هزار میلیارد تومان هزینه شده که با حمایت از تولیدات داخلی مشکل اشتغال نیز در این استان حل می‌شود.

فرماندار تربت حیدریه با اشاره به پدیده شوم قاچاق در کشور، اظهار کرد: اگر مردم با جدیت وارد میدان مبارزه با قاچاق کالا و ارز شوند و با پرهیز از خرید کالاهای قاچاق و استفاده از کالاهای داخلی از تولید داخلی حمایت کنند، این امر باعث رونق و شکوفایی اقتصاد می‌شود.

فتحی‌نیا با بیان اینکه با رویکرد مدیریت جهادی و حمایت مردم از کالاهای داخلی، منویات رهبر معظم انقلاب در اقتصاد مقاومتی محقق می‌شود، تصریح کرد: قاچاق کالا با هدف سودجویی برخی افراد انجام می‌شود که در واقع یک اقدام و حرکت ضدکار از سوی دشمنان برای ضربه زدن به اقتصاد کشور است.

رئیس کل دادگستری خراسان رضوی خبر داد:

کاهش ۱۵ درصدی پرونده‌های وارده به دادگستری خراسان رضوی

فارس- **رئیس‌کل دادگستری خراسان رضوی گفت: سال گذشته تعداد پرونده‌های وارده به دادگستری استان بین ۱۰ تا ۱۵ درصد کاهش داشته است.**

حجت‌الاسلام علی مظفری با اشاره به برنامه‌های ویژه این مجموعه برای رسیدگی به پرونده‌های محکومان مالی اظهار کرد: یکی از مهمترین پرونده‌های مالی در این حوزه پرونده‌های مربوط به مهریه است که با توجه به برنامه‌ریزی صورت گرفته خانم‌هایی که مطالبه مهریه دارند دیگر به دادگستری مراجعه نمی‌کنند بلکه برای رسیدگی به ادارات ثبت مراجعه می‌کنند و در صورت موجود بودن اموال از ناحیه شوهر مهریه پرداخت می‌شود و در غیر این صورت فرد بابت مهریه بازداشت نمی‌شود.

رئیس‌کل دادگستری استان با اشاره به اینکه یکی از مهمترین برنامه‌های قوه قضائیه اجرای فرامین اخیر مقام معظم رهبری در دیدار با مسئولان دستگاه قضاست، تصریح کرد: خوشبختانه دستورات رهبری معظم انقلاب را یک سال گذشته در دادگستری استان اجرایی شده است.

مظفری با اشاره به اینکه ما برای اطاله دادرسی پرونده‌ها نیز برنامه خاصی داریم، اعلام کرد: در راستای کاهش پرونده‌ها و کوتاه شدن زمان رسیدگی به دادرسی‌ها در یک مرحله بیش از ۳۰ هزار پرونده در سطح استان مورد رسیدگی قرار گرفت.

در گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با فعالان عرصه مشاغل خانگی مطرح شد؛

بازاریابی و فروش؛ معضل مشاغل خانگی

یزدان‌شناس: برای راه‌اندازی این مشاغل سرمایه کمتری نسبت به صنایع بزرگ نیاز است زیرا مکان اشتغال در منزل است و نیاز به اجاره مکان خاصی نیست؛ از طرف دیگر این مشاغل بازدهی بیشتری در مدت زمان کمتری دارد

از گذشت چند سال، کار را گسترش دادم اما از حدود پنج سال قبل و از زمانی که بازارها کساد شد، فعالیت ما هم محدود شد. وی ادامه می‌دهد: با این حال از حدود یک سال قبل با حمایت‌هایی که از طرف دولت صورت گرفته، بار دیگر فعالیت خود را به صورت صنعتی گسترش دادم.

این فعال عرصه تولید زیورآلات سنتی اظهار می‌کند: تا قبل از رکود بازار تعداد افرادی که زیرمجموعه ما فعالیت می‌کردند، به هشت نفر می‌رسید اما با افت بازار تعداد شاگردان ما کاهش یافت و فعالیت ما محدود و حتی حدود دو سال تعطیل شد اما به دلیل علاقه‌ای که داشتم از حدود سه سال پیش دوباره کارگاه را فعال کردم؛ در حال حاضر چهار نفر زیرمجموعه کارگاه مشغول به فعالیت هستند که کار را در منزل خود انجام می‌دهند.

یزدان‌شناس معتقد است راه‌اندازی مشاغل خانگی از چند جهت مقرون به صرفه است و می‌افزاید: برای راه‌اندازی این مشاغل سرمایه کمتری نسبت به صنایع بزرگ نیاز است زیرا مکان اشتغال در منزل است و نیاز به اجاره مکان خاصی نیست؛ از طرف دیگر این مشاغل بازدهی بیشتری در مدت زمان کمتری دارد.

این فعال عرصه تولید زیورآلات سنتی در خصوص مشکلات این حرفه خاطرنشان می‌کند: مسأله‌ای که دست و پاگیر حرفه ماست، فروش فنی‌ناپذیر است، از قیمت‌های فروش بیشتر تولیدکنندگان را بسته است. وی ورود محصولات چینی را معضل حرفه خود برمی‌شمارد و تصریح می‌کند: این امر باعث شده تعداد کارگاه‌هایی که به سمت تعطیلی می‌روند افزایش یابد.

یزدان‌شناس با بیان اینکه مردم جنس خوب و تنوع در اجناس را می‌پسندند، عنوان می‌کند: اما زمانی که ما به عنوان تولیدکننده از سوی دولت حمایت نمی‌شویم، قادر به رقابت با محصولات وارداتی نخواهیم بود.

این فعال عرصه تولید زیورآلات سنتی با اشاره به اینکه تمام سرمایه خود را برای توسعه اقتصادی در این راه گذاشته‌ام، اظهار می‌کند: در مقابل انتظار داریم مسئولان حمایت کنند. وی ادامه می‌دهد: یکی از مهمترین اقدامات حمایتی که می‌تواند صورت گیرد، جلوگیری از ورود کالای قاچاق است.

یزدان‌شناس عنوان می‌کند: در صورتی که دولت بتواند کمبود امکانات و سرمایه ما را با اعطای وام و تسهیلات خیرکار کند، می‌توانیم تجهیزات خود را به‌روز کنیم و نیروی کار را افزایش دهیم و در نتیجه قطعا کیفیت کار ما افزایش خواهد یافت. وی تصریح می‌کند: زمانی که می‌بینیم سرمایه‌های کلان در مسیرهایی هزینه می‌شود که بازدهی ندارد اما در مقابل به مشاغل خانگی که تأثیر بسیاری بر اقتصاد خانواده دارد، توجهی نمی‌شود، این امر دلسردی ما را به همراه دارد و انتظار داریم حداقل بخشی از این سرمایه‌ها در مشاغل خانگی هزینه شود.

این فعال عرصه تولید زیورآلات سنتی برگزاری نمایشگاه را از دیگر مطالبات عنوان می‌کند و می‌گوید: پیگیری مسئولان در این زمینه کمرنگ

حمیدی: پرورش قارچ در هر ۱۰۰۰ مترمربع برای حدود ۲۰ نفر به صورت مستقیم و برای ۴۰ نفر به صورت غیرمستقیم اشتغال‌زایی می‌کند؛ از دیگر مزایای پرورش قارچ این است که بازدهی سرمایه کوتاه مدت است و حاصل کار طرف دو ماه مشخص می‌شود

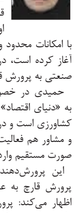

حمیدی با اشاره به اینکه سرمایه اولیه برای پرورش قارچ ۱۵ میلیون تومان بوده است، تصریح می‌کند: در حال حاضر برای ۱۰ نفر اشتغال ایجاد کرده‌ام. وی معتقد است انجام مشاغل خانگی برای خانم‌های خانه‌دار خوب است زیرا می‌توانند در منزل و در کنار خانواده اشتغال هم داشته باشند، وی تصریح می‌کند: اما باید کنترل بازار صورت گیرد؛ به عبارت دیگر زمانی که عرضه یک محصول زیاد باشد، این عرضه زیاد بر بازار تأثیر می‌گذارد زیرا قیمت تمام شده محصول در کارخانجات بالاتر است و در صورتی که کنترلی بر بازار نباشد، این عرضه زیاد بر قیمت‌ها تأثیر منفی خواهد داشت.

این کارشناس کشاورزی با تأکید بر اینکه باید نهادهای نظارتی بر محصولاتی که از طریق مشاغل خانگی تولید می‌شود، نظارت داشته باشند و از این طریق بازار را کنترل کنند، اظهار می‌کند: همچنین تولیدکنندگان مشاغل خانگی می‌توانند تحت پوشش کارخانجات بزرگ قرار بگیرند تا عرضه محصولات با قیمت‌های پراکنده انجام نشود.

حمیدی عمده‌ترین مشکل مشاغل خانگی را بحث ثبات بازار می‌داند و عنوان می‌کند: گاهی قیمت تمام شده محصولات ما به دلیل نبود حمایت‌های درست، از قیمت‌های فروش بیشتر است و به دلیل اینکه محصول ما فاسدشدنی است، مجبور می‌شویم محصول خود را با قیمت پایین‌تر عرضه کنیم. وی ادامه می‌دهد: انجمن حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و سازمان جهاد کشاورزی باید از تولیدکنندگان حمایت کنند تا محصولی که تولید می‌شود، با قیمت واقعی عرضه شود.

این پرورش‌دهنده قارچ تأکید می‌کند: ایجاد مشاغل خانگی باید شکوفا شده و نباید بازار در یک حوزه خاص اشباع شود اما در سایر حوزه‌ها محصولی وجود نداشته باشد.

لزوم تقویت بازارهای داخلی و خارجی

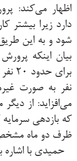

مهدی علوی کارشناس فرش و هنرمندی است که از ۱۲ سال پیش در زمینه بافت فرش فعالیت می‌کند. او که ساکن قوچان است، در خصوص فعالیت خود با بیان اینکه به صورت غیرمتمرکز فعالیت می‌کنم، می‌گوید: نحوه کار به این صورت است که سفارش‌های کار را از مشتریان خارجی می‌گیریم و در اینجا تولید می‌کنیم. وی تصریح می‌کند: منظور از مشتریان خارجی افرادی است که محصول ما را در خارج از کشور می‌فروشند؛ این افراد طرح و مواد اولیه را در اختیار ما قرار می‌دهند و ما فرش را برای آن‌ها تولید می‌کنیم؛ این بخشی از کار ماست و در بخش دیگر بر اساس نیاز بازار اقدام به تولید و بافت فرش می‌کنیم.

ناظر که از چند سال گذشته صاحب کارگاهی بوده و به صورت متمرکز در زمینه بافت فرش فعالیت می‌کرده است، خاطرنشان می‌کند: به دلیل کسادی بازار کارگاه را جمع کردم و در حال حاضر به صورت غیرمتمرکز فعالیت می‌کنم؛ اما با بیشتر غیرمتمرکز است؛ در روستاها دار قالی می‌زنیم و نخ و مواد اولیه را در اختیار بافنده‌ها قرار می‌دهیم و بعد کار را از آن‌ها تحویل می‌گیریم.

این فعال عرصه مشاغل خانگی تأمین سرمایه را از مشتریان این کار عنوان و اظهار می‌کند: کار با بسیار سرمایه‌بر است و در سه بخش تهیه مواد اولیه، پرداخت به بافنده‌ها و پشتوانه به سرمایه در گردش نیاز دارد.

ناظر با بیان اینکه تولید فرش ارزش افزوده بالایی دارد، تصریح می‌کند: علاوه بر این فرد می‌تواند کار را در منزل انجام دهد و این یک مزیت محسوب می‌شود.

این هنرمند فرش‌باف با تأکید بر اینکه باید بازار داخلی و خارجی در راستای حمایت از تولیدکننده تقویت شود، از حضور دلالان در بازار انتقاد می‌کند و می‌گوید: باید دست دلالان از بازار فرش کوتاه شود؛ فرشی که با قیمت یک میلیون تومان تولید می‌شود، با چندین برابر قیمت وارد بازار می‌شود و اما این سود به دست تولیدکننده نمی‌رسد و وارد جیب دلالان می‌شود.

درآمد اندک

رضا شمشیری از دیگر فعالان در زمینه مشاغل خانگی است که از سه سال پیش در زمینه پرورش قارچ خوراکی فعالیت می‌کند.

وی کاهش هزینه‌های رفت و آمد و صرفه‌جویی در زمان را از مزایای مشاغل خانگی می‌داند و اظهار می‌کند: افزایش هزینه‌های مصرفی از قبیل هزینه آب، برق، گاز و ... سر و صدای ناشی از انجام کار در منزل و ... از معایب مشاغل خانگی است.

شمشیری که به گفته خودش رضایت چندانی از این حرفه ندارد، خاطرنشان می‌کند: به دلیل علاقه‌ای که داشتم وارد کار پرورش قارچ شدم و سرمایه‌ای که در آغاز به این کار اختصاص داده، حدود پنج میلیون تومان بود. وی که به کمک اعضای خانواده خود به پرورش قارچ مشغول است، تصریح می‌کند: رشته اصلی من برق است و پرورش قارچ را به عنوان فعالیت جانبی انجام می‌دهم زیرا این کار درآمد چندانی ندارد اما به دلیل سرمایه‌ای که در ابتدا اختصاص دادم، این کار را ادامه می‌دهم.

این پرورش‌دهنده قارچ با اشاره به اینکه اوایل سال جاری برای دریافت تسهیلات در سایت سازمان جهاد کشاورزی ثبت‌نام کرده است، می‌گوید: اما تاکنون تسهیلات را دریافت نکرده‌ایم و مسئولان اعلام می‌کنند که بودجه‌ای برای پرداخت تسهیلات ندارند. وی به پیگیری‌ها برای بیمه خود نیز اشاره می‌کند و می‌افزاید: برای بیمه هم اقدام کردم اما می‌گویند بودجه نداریم و از اول امسال بیمه نمی‌کنند.

مشاغل خانگی اینترنتی و مشکلات اینترنت

در سال‌های اخیر به دلیل تحولات عظیم در بخش فناوری اطلاعات در جهان و ایجاد مشاغل جدید، امکان اشتغال خانگی در فضای مجازی و از طریق اینترنت نیز فراهم شده است.

پای صحبت‌های مدیرعامل شرکت توسعه تجارت پارسیان هم نشسته‌ایم و از او درباره نحوه فعالیت این شرکت پرسیده‌ایم.

حسین علایی کاخکی درباره کار این شرکت می‌گوید: زمینه کاری ما تجارت الکترونیک است و درگاه تبلیغات و فروش ایران را داریم. وی با بیان اینکه درگاه فروش شرکت به فروشنده‌های کالا و خدمات امکان فروش از طریق اینترنت را ارائه می‌دهد، خاطرنشان می‌کند: حدود ۷۰ درصد افرادی که از این سرویس‌ها استفاده می‌کنند، افرادی هستند که در منزل کار خود را انجام می‌دهند.

ناظر: باید دست دلالان از بازار فرش کوتاه شود؛ فرشی که با قیمت یک میلیون تومان تولید می‌شود، با چندین برابر قیمت وارد بازار می‌شود و اما این سود به دست تولیدکننده نمی‌رسد و وارد جیب دلالان می‌شود

مدیرعامل شرکت توسعه تجارت پارسیان با اشاره به اینکه در محل شرکت حدود ۱۰ نفر فعالیت می‌کنند، خاطرنشان می‌کند: حدود ۲۲۰۰ فروشنده هم داریم که کالاهای خود را در سیستم وارد کردند؛ همچنین حدود ۶۷ هزار نفر بازاریاب هم با ما همکاری می‌کنند و بیشتر این افراد فعالیت خود را در منزل انجام می‌دهند.

علایی مهمترین مزیت کار خود را سرعت ایجاد می‌داند و می‌افزاید: به عبارت دیگر اگر فردی بخواهد در منزل کاری را ایجاد کند از طریق سیستم ما ظرف یک هفته می‌تواند این کار را انجام دهد، وی ادامه می‌دهد: مزیت دیگر سرمایه‌بر نبودن آن است و فرد با در اختیار داشتن یک رایانه و چاپگر می‌تواند کار را شروع کند؛ از طرف دیگر فرد برای انجام این کار لازم نیست زمان خاصی را اختصاص دهد و در شبانه روز هر ساعتی که اراده کند و پای سیستم بنشیند، می‌تواند کار را انجام دهد.

مدیرعامل شرکت توسعه تجارت پارسیان نوسانات اینترنت را از مشکلات کار خود برمی‌شمارد و عنوان می‌کند: در کار ما فرهنگ استفاده از اینترنت هم باید وجود داشته باشد فروشنده‌ای که وارد سیستم می‌شود باید کالای مجاز و باکیفیت ارائه کند تا مشتریان بتوانند راحت‌تر اعتماد کنند. وی با تأکید بر اینکه مهم‌ترین معضل فروش اینترنتی نبود اعتماد مشتریان است که این امر به سوءاستفاده‌های فروشنده‌ها در گذشته برمی‌گردد، خاطرنشان می‌کند: کنترل و نظارت در این سیستم بسیار دشوار است؛ باید یک سیستم مرکزی برای کنترل این فروشندگان باشد؛ در خارج از ایران بانک‌ها متصدی اعتبارسنجی فروشنده‌های اینترنتی هستند اما در ایران چنین چیزی نیست.

رفع نابرابری در دستیابی به فرصت‌های شغلی برای زنان

سراغی هم از مدیرکل فنی و حرفه‌ای استان رضوی گرفته‌ایم و نظر وی را درباره تأثیر مشاغل خانگی بر ایجاد اشتغال و اقتصاد جویا شده‌ایم.

افشین رحیمی در این باره اظهار می‌کند: مشاغل خانگی آن دسته از فعالیت‌هایی است که توسط عضو یا اعضای خانواده در فضای مسکونی در قالب یک طرح کسب و کار، بدون مزاحمت و ایجاد اختلال در آرامش سایر واحدهای مسکونی شکل می‌گیرد و منجر به تولید خدمت یا کالای قابل عرضه به بازار خارج از محیط مسکونی می‌شود. وی با اشاره به اینکه قوانین حمایتی لازم برای مشاغل خانگی تدوین و تصویب شده است، خاطرنشان می‌کند: این قوانین فرصت و ظرفیت خوبی برای بهبود اقتصاد خانواده ایجاد کرده است که در صورت مستقیم به افزایش درآمد و بهبود معیشت خانواده کمک خواهد کرد.

مدیرکل فنی و حرفه‌ای استان همگرایی و همکاری گروهی بین اعضای خانواده، پایین بودن هزینه‌های راه‌اندازی، سودرسانی سریع در کوتاه‌مدت و میان‌مدت، پایین بودن میزان ریسک و در نتیجه احتمال موفقیت بیشتر، ایجاد تعادل و موازنه بیشتر بین کار و زندگی و ساعت کاری انعطاف‌پذیر و در نهایت کمک به رفع نابرابری در دستیابی به فرصت‌های شغلی برای زنان را از مزایای مشاغل خانگی عنوان می‌کند.

رحیمی در خصوص مشکلات عمده در حوزه مشاغل خانگی تصریح می‌کند: قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی که مصوب مجلس شورای اسلامی است و با هدف ایجاد اشتغال تصویب شده اما اجرای این قانون و نتایج آن مطابق برنامه‌های پیش‌بینی شده محقق نشده است.

مدیرکل فنی و حرفه‌ای استان ادامه می‌دهد: علاوه بر این عدم اتخاذ سیاست‌های حمایتی مناسب در بازاریابی، معافیت‌های مالیاتی و تسهیلات اولیه در شروع به کار، عدم استفاده از تجربیات داخلی و خارجی، عدم ساز وکار مناسب برای حفظ ارتباط بیشتر بین افراد تحت پوشش و پشتیبان مشاغل خانگی برای ادامه همکاری اثرمندی تولید و درآمد در مشاغل خانگی، عدم نحوه بازرسی در حوزه نظارت بر مشاغل خانگی و عدم شفافیت در خصوص نحوه نظارت بر تولید برخی از محصولات مشاغل پیش‌بینی شده در آیین‌نامه اجرائی از مهمترین مشکلات حوزه مشاغل خانگی است.

موارد‌ی است که باعث می‌شود مشاغل خانگی برای آقایان هم انتخاب مناسبی باشد، می‌توان گفت در مشاغل خانگی که تفکیک جنسیتی وجود ندارد زنان و مردان می‌توانند با توجه به توان مهارتی، نه تنها برای خود بلکه برای سایر اعضای خانواده شغل ایجاد کنند.البته انجام هر کاری دشواری‌ها و مشکلات خاص خود را هم دارد و از عمده مشکلات مشاغل خانگی می‌توان به استقبال اندک از محصولات و مشکلات بازاریابی و فروش تولیدات اشاره کرد؛ با این حال قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی مجلس شورای اسلامی می‌تواند با وجود کاستی‌ها و نواقص برای حمایت از این مشاغل به تصویب رسیده و در حال اجراست.

از برخی فعالان عرصه مشاغل خانگی در خراسان رضوی سراغی گرفته‌ایم و با آن‌ها درباره مشکلات، خواسته‌ها و انتظاراتشان به گفت‌وگو نشسته‌ایم.

نبود اعتماد کافی به تولیدات خانگی

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان رضوی نیز در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» در خصوص تأثیر مشاغل خانگی بر ایجاد اشتغال و اقتصاد اظهار می‌کند: با توجه به اینکه در مشاغل خانگی هزینه راه‌اندازی یک شغل کم است، می‌توان با صرف هزینه پایین یک شغل خانگی ایجاد کرد که باعث کاهش نرخ بیکاری، افزایش تولید ملی و افزایش رشد اقتصادی شود.

احمدی: در یک نگاه کلی مشکل عمده مشاغل خانگی بازاریابی و فروش است، این مسأله به پایین‌ترین سطح برساند و افراد شاغل در این بخش از ادامه کار منصرف و در صورت ادامه از رفاه اقتصادی خوبی برخوردار نباشند

محمود احمدی کم‌هزینه بودن تولیدات را از دیگر مزایای مشاغل خانگی عنوان و خاطرنشان می‌کند: با توجه به اینکه در مشاغل خانگی هزینه سربار برای تولید یک واحد محصول به حداقل می‌رسد، این امر زمینه افزایش مزیت رقابتی جهت اینگونه تولیدات را فراهم می‌کند که این مسأله به نوبه خود باعث افزایش تولید ملی می‌شود. وی با بیان اینکه مشاغل خانگی زمینه بیشتری برای اشتغال بانوان و همچنین اشتغال افرادی که به هر دلیل توانایی خروج از منزل را ندارند، فراهم می‌کند، می‌گوید: این امر نیز موجب افزایش نرخ مشارکت اقتصادی می‌شود که خود به بهبود رشد اقتصادی موثر خواهد بود.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان با بیان اینکه در مجموع استقبال از مشاغل خانگی در خراسان رضوی قابل قبول بوده است، از ثبت‌نام حدود ۲۰۰ هزار نفر متقاضی و صدور بیش از ۱۳۰ هزار مجوز جهت متقاضیان خبر می‌دهد و می‌افزاید: اما اینکه چه تعداد از این مجوزها منجر به اشتغال شده، امری است که دستگاه‌های اجرایی صادرکننده در دست پیگیری دارند.

احمدی عدم استقبال عمده مردم، مراکز تجاری و فروشگاه‌های عرضه‌کننده محصولات از تولیدات خانگی را از عمده‌ترین مشکلات پیش روی مشاغل خانگی برمی‌شمارد و تصریح می‌کند: این امر به دلایلی از قبیل نداشتن مجوز صنعتی و در مقیاس وسیع نبود اعتماد کافی به نوع و فرآیند تولید است.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان با بیان اینکه در یک نگاه کلی مشکل عمده مشاغل خانگی بازاریابی و فروش است، عنوان می‌کند: این مسأله نیست اما بر اساس اطلاعات ثبتی از ابتدای سال ۹۰ تاکنون بیش از ۱۳۰ هزار مجوز مشاغل خانگی صادر شده است که حدود ۷۰ درصد زن و ۳۰ درصد مرد را شامل می‌شوند؛ همچنین به ۵۰ هزار نفر متقاضی، تسهیلات مشاغل خانگی پرداخت شده که حدود ۷۰ درصد این افراد زن و مابقی مرد هستند.

اعطای تسهیلات غیر قرض الحسنه برای مشاغل خانگی

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان در خصوص منابع تخصیص یافته برای اعطای تسهیلات به متقاضیان مشاغل خانگی می‌گوید: در سال ۹۳ مبلغ ۳۱ میلیارد تومان منابع غیرقرض‌الحسنه جهت مشاغل خانگی به استان ابلاغ شد که از این مبلغ حدود ۲۶ میلیارد تومان از سوی بانک‌های عامل به شعب جهت پرداخت تسهیلات تخصیص یافت. وی با بیان اینکه در سال جاری تاکنون منابعی جهت مشاغل خانگی ابلاغ نشده است، یادآور می‌شود: ابلاغ منابع مشاغل خانگی در هر سال با کمی تأخیر صورت می‌گیرد.

احمدی در خصوص شکل و نحوه پرداخت تسهیلات به متقاضیان مشاغل خانگی اظهار می‌کند: در حال حاضر تسهیلات به دو صورت و در قالب مشاغل خانگی مستقل و پشتیبان قابل پرداخت است؛ در بخش مستقل بعد از تأیید درخواست مجوز در دستگاه اجرایی و صدور مجوز، طرح متقاضی با مبلغ میانگین پنج میلیون تومان برای هر طرح، به بانک عامل معرفی می‌شود که نرخ تسهیلات بانک‌های عامل حدود ۲۱ درصد است. مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان با اشاره به اینکه قالب دوم اعطای تسهیلات به مشاغل خانگی، پشتیبان است، خاطرنشان می‌کند: در این شیوه هم به همان روش مستقل، مضاف بر تأیید کارگروه تخصصی اشتغال استان جهت صدور مجوز و تأیید تسهیلات، صورت می‌پذیرد و طرح جهت دریافت تسهیلات به صندوق کارآفرینی امید که دارای تسهیلات قرض‌الحسنه است، معرفی می‌شود؛ سرانه تسهیلات ایجاد اشتغال در بخش پشتیبان حدود هر نفر پنج میلیون تومان است.

احمدی اضافه می‌کند: در بخش مستقل با توجه به اینکه نرخ تسهیلات ۲۱ درصد است، متقاضی در نوبت تسهیلات وجود ندارد و تمام درخواست‌ها قابل پاسخگویی است؛ در بخش پشتیبان نیز با توجه به نداشتن شرایط لازم توسط تمام متقاضیان و خاص بودن شغل پشتیبان خانگی، متقاضیان در نوبت وجود ندارد و در حال حاضر تمام تقاضاها در صورت داشتن شرایط قابل پاسخگویی است.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان در خصوص راه‌های ترویج و توسعه مشاغل خانگی تصریح می‌کند: حمایت‌های پیش‌بینی شده در قانون ساماندهی مشاغل خانگی از قبیل تسهیلات قرض‌الحسنه یا یارانه‌ای، تخفیف بیمه، تخفیف مالیات، تخفیف هزینه حمل‌های انرژی و ایجاد بازار روز شهرداری از راه‌های توسعه مشاغل خانگی است.

احمدی ادامه می‌دهد: پشتیبانی فروش الکترونیکی، نمایشگاه فصلی، حمایت‌های صادراتی، آموزش‌های

مزروعی: اگر مشکلات مشاغل خانگی را به دو بخش قبل از تولید (اخذ مجوز تسهیلات) و بعد از تولید (انبارداری و فروش) تقسیم‌بندی کنیم، مشکلات بعد از تولید از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است

مورد نیاز صاحبان کسب و کار خانگی، فرهنگ‌سازی از طریق رسانه‌های جمعی، شناسایی الگوهای موفق مشاغل خانگی و معرفی آن‌ها به جامعه هدف و استفاده از تجربیات آن‌ها و... به ترویج این نوع کسب و کار کمک خواهد کرد مشروط بر اینکه مزیت‌ها، توان‌ها، محدودیت‌ها و نیازهای هر منطقه اعم از استان، شهرستان، شهر یا حتی محله شناسایی شود و جهت توسعه منطقه با توجه به اطلاعات به دست آمده برنامه‌ریزی لازم در قالب بسته‌های حمایتی مورد نیاز صورت گیرد و نیز ساز و کار نظارتی دقیق در این خصوص پیش‌بینی و اجرا شود.

با توجه به اینکه ایجاد مشاغل خانگی هدفمند می‌تواند نقش پررنگی در ایجاد اشتغال و کاهش معضل بیکاری داشته باشد، انتظار می‌رود مسئولان مربوطه در راستای حمایت از این مشاغل و توسعه و ترویج آن‌ها بیش از پیش گام بردارند.

رحیمی با اشاره به اینکه در صورت حمایت همه جانبه از مشاغل خانگی امکان شناسایی، آموزش و حمایت‌های تکمیلی پس از آن برای افرادی که در اینگونه مشاغل فعالیت می‌کنند، وجود خواهد داشت، عنوان می‌کند: تأمین اعتبار لازم برای به خدمت گرفتن نیروی انسانی متخصص در حوزه ارزیابی و نظارت برای جلوگیری از انحرافات احتمالی و شناسایی بازارهای هدف برای فروش محصولات تولیدی (ایجاد شبکه بازاریابی و فروش) با حمایت دستگاه‌های متولی و محوریت بخش خصوصی از راهکارهای توسعه مشاغل خانگی است. وی ارائه تسهیلات ارزان قیمت و عدم سخت‌گیری در پرداخت تسهیلات از سوی بانک‌های عامل را از دیگر راهکارهای توسعه مشاغل خانگی برمی‌شمارد.

مشکلات بعد از تولید مشاغل خانگی

سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی هم از جمله سازمان‌هایی است که در زمینه حمایت از مشاغل خانگی و تهیه آن‌ها فعالیت‌هایی را انجام می‌دهد از این رو سراغی از رئیس این سازمان گرفته‌ایم.

مجتبی مزروعی در خصوص تأثیر مشاغل خانگی بر اقتصاد و ایجاد اشتغال می‌گوید: یکی از شیوه‌های کسب و کار که امروزه در تمام دنیا از اقبال زیادی برخوردار است و روزبه‌روز بر تعداد آن‌ها افزوده می‌شود، کار در منزل است، اشتغال خانگی به عنوان یک اشتغال مکمل برای افزایش تولید و درآمد در فضای مسکونی و با شرکت اعضای خانواده قابل انجام است و قطعا اگر این مشاغل با اصول و روش‌هایی که در دستورالعمل‌ها و ضوابط آمده است، انجام شود، تأثیر بسزایی بر اقتصاد خانواده و جامعه خواهد داشت و یکی از راه‌های سریع و آسان ایجاد اشتغال و کاهش تعداد بیکاران است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان ادامه می‌دهد: اگر شرایط کار خود بهینه و ویژه در محدوده مشاغل سبد جهاد کشاورزی که نیاز به صدور شناسه بهداشتی دارد و همچنین شرایط اخذ تسهیلات به ویژه در مناطق روستایی که با مشکلات تأمین ضامن همراه است، تسهیل شود، تأثیر مستقیمی در مراجعه و استقبال متقاضیان خواهد داشت.

مزروعی با بیان اینکه تا پایان خرداد ماه سال جاری تعداد ۹۰ مجوز برای مشاغل خانگی در حوزه سازمان جهاد کشاورزی صادر شده است، در خصوص اعتبارات تخصیص یافته به مشاغل خانگی استان در حوزه این سازمان عنوان می‌کند: در سال ۹۴ تاکنون اعتبار مشخصی برای این امر ابلاغ نشده است؛ همچنین تا پایان خرداد ماه امسال حدود ۱۰۷ طرح برای اخذ تسهیلات به بانک‌های عامل استان ارسال شده که از این تعداد ۱۰ طرح موفق به اخذ تسهیلات شده است.

مزروعی با بیان اینکه اگر مشکلات مشاغل خانگی را به دو بخش قبل از تولید (اخذ مجوز تسهیلات) و بعد از تولید (انبارداری و فروش) تقسیم‌بندی کنیم، مشکلات بعد از تولید از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، خاطرنشان می‌کند: گاهی اوقات مشکلات بعد از تولید منجر به از دست رفتن سرمایه و ناپایداری و در نهایت انحلال شغل ایجاد شده می‌شود.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان اضافه می‌کند: توجه به سه اصل هدایت، حمایت و نظارت در مشاغل خانگی باید به صورت کامل در دستور کار دستگاه‌های اجرایی قرار گیرد که در این زمینه مباحث حمایتی فقط به صورت ارائه تسهیلات بانکی انجام نمی‌شود و در زمینه هدایت متقاضیان و نظارت بر انجام کار، ابعاد مختلف در حال تدوین برنامه کشوری و استانی است که متعاقبا اعلام خواهد شد.

یادداشت

مشاغل خانگی و مبارزه با پدیده بیکاری

رحمت‌الله پورموسی*

یکی از بزرگترین مشکلات و معضلات جامعه، بیکاری است که متأسفانه پیامدهای بسیار ناگوار و نامطلوبی را به دنبال دارد. افزایش نرخ بیکاری نگران‌کننده بوده و امنیت و آرامش هر جامعه‌ای را تحت‌الشعاع خود قرار می‌دهد بنابراین پرداختن به مقوله اشتغال می‌تواند تأثیرات بسیار ارزنده و بسزایی در جامعه گذاشته و امنیت روحی و روانی را تضمین کند.

عده زیادی از نیروی کار فقط به فکر استخدام در کارگاه، کارخانه یا مرکزی هستند و هر روز صفحات آگهی استخدام مطبوعات را زیر و رو می‌کنند و به دنبال عده‌تعادل در عرضه و تقاضای بازار کار یا کاری مطابق خواسته خود پیدا نمی‌کنند یا اینکه صرفا برای شاغل شدن تن به هر کاری داده و یا ساعت کار بیشتر از قانون کار و با حقوق کمتر از حداقل قانونی و حتی بدون بیمه تن به کار می‌دهند که این مور

خبر

قنبرخوانی، مهمان دیرینه شب‌های رمضان در کاشمر

دنیای اقتصاد- مراسم قنبرخوانی که یکی از قدیمی‌ترین گونه نمایش‌های آهنگین است و به ابتکار ایرانیان خلق شده است، سال‌های سال است که در شب‌های ماه مبارک رمضان خصوصا در شب‌های احیاء مهمان مردم کاشمر در استان خراسان رضوی است.

به گزارش روابط عمومی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی، این تعزیه نوعی مصیبت خوانی در رثای امیرالمومنین(ع) است و یکی از وجوه تلفیق هنر موسیقی و نمایش در خدمت آئین‌های دینی است.

هنوز قنبرخوانانی حضور دارند که نقل قنبرخوانی را سینه به سینه آموخته‌اند و حدیث عشق قنبر به مولا را هر رمضان برای عشاق و ارادتمندان به امام علی(ع) بازگو می‌کنند.

یکی از جذاب‌ترین برنامه‌ها در مسجد جامع برپایی مراسم تعزیه با عنوان« قنبرخوانی» است که پس از اتمام مراسم عزاداری و سینه‌زنی عزاداران، درکاشمر آغاز می‌شود.

قنبرخوانی نوعی نمایش آئینی در اشکال آوازی به شمار می‌رود که معروف به قنبر غلام حضرت علی علیه السلام و به عبارتی شرح حال او و ارادتش به مولا امیرالمومنین (ع) است. قنبر بر اثر شنیدن خبر شهادت مولا خشت بر سر می‌کوبد و اشعار و مراثی را می‌سراید.

۷۵۰ نهج‌البلاغه خطی در کتابخانه آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود

دنیای اقتصاد- افزون بر ۷۵۰ نسخه خطی و چاپ سنگی نفیس در موضوع نهج‌البلاغه و شرح، حاشیه و ترجمه آن، در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود که کهن‌ترین نهج‌البلاغه این مجموعه، مربوط به نیمهٔ نخست قرن پنجم هجری قمری است.

رئیس ادارهٔ مخطوطات آستان قدس، با اعلام این خبر گفت: «قدیمی‌ترین نهج‌البلاغه در گنجینه کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، مربوط به نیمه نخست قرن پنجم هجری قمری است.»سید محمدرضا فاضل هاشمی قدیمی‌ترین نهج البلاغهٔ این مجموعه بعد از نسخه یاد شده را، نهج‌البلاغه‌ای مربوط به قرن ششم هجری و به خط ابن نقیب نام برد و افزود: «این نسخه متعلق به سال ۵۴۴ هجری قمری، دارای جلد تیماج قهوه‌ای بسیار زیبایی است.»فاضل هاشمی نخستین شرح جامع بر نهج البلاغه را از دیگر نسخ موجود در این مجموعه دانست و خاطرنشان کرد: این نسخه توسط ابوالحسن علی بن ابوالقاسم زیدبن حاکم بیهقی (متوفای ۵۶۵ هجری قمری) تألیف شده است. وی همچنین نسخه‌ای متعلق به سال ۶۳۱ هجری قمری به خط راوندی را که از جهت قدمت، کتابت، کامل بودن و تزئینات، در خور توجه است، از دیگر نسخ نفیس این مجموعه دانست. فاضل هاشمی اضافه کرد: «یکی دیگر از نسخ نفیس این مجموعه، نهج‌البلاغه‌ای مربوط به قرن هشتم هجری قمری است که در سال ۷۲۹ هجری قمری توسط «ابن‌الطویل الصفار» کتابت شده است.

کارگاه خوشنویسی «سلسله‌الذهب» در نیشابور برگزار شد

مهر- همزمان با سالروز ورود امام رضا(ع) به نیشابور استادان خوشنویسی این شهرستان حدیث سلسله الذهب و احادیث رضوی را در محوطه بقاع متبرکه امامزادگان محمد محروق وابراهیم(ع) نگارش کردند.

رییس اداره فرهنگ وارشاداسلامی نیشابور در این رابطه گفت: بزرگداشت این رخداد عظیم تاریخی باید جایگاه ویژه ای داشته باشد که باعث پیوند بیشتر روزگار ما با امامت و ولایت شود. عباس کرخی افزود: استادان خوشنویسی ابوالقاسم دانشجو ، سیدمحمد سادات شرفی، علی دربهشتی، قاسم لزومی، رضارحمانزاده، حسن راحتی، احسان شورورزی، حمید رضا قائمی، محمدآریایی، محمدحصاری،حسین مسلمی، عباس گلشنی، علی نیرآبادی، علیرضا زهدی و اعظم خانی گرد هم آمدند و درجمع مردم ولایت مدار نیشابور، بزرگ ترین حدیث تاریخ تشیع را ثبت کردند. وی یادآور شد: در این حرکت مردمی که به همت استادان خوشنویسی صورت گرفت پس از سال ۲۰۰ هجری قمری بازهم حدیث شریف سلسله الذهب وسخنان گهر بار امام رضا«ع» را با حضور پرشور مردم نگارش کردند.

گزارشی از اجرای طرح اذان تا اذان در مشهد:

سیمرغ و پیروزی؛ مجریان مهجور طرح افطار تا سحر

دنیای اقتصاد، ضحی زردکانلو- برای اولین بار طرح اکران افطار تا سحر امسال در دو سینمای سیمرغ و پیروزی مشهد اجرا شد. همیشه این عبارت هوشمندانه «اولین بار» گوش مخاطب را تیز می‌کند و باورش می‌شود که اتفاق تازه و هیجان‌انگیزی در راه است که او قرار است برای اولین بار تجربه‌اش کند. اما چرا سینما سیمرغ و چرا سینما پیروزی؟ با توجه به افتتاح سینما هویزه در چند سال اخیر و تفاوت بیش از یک سر و گردنی آن با سایر سینماهای شهر و بالطبع استقبال مردمی، این علامت سوال خودنمایی می‌کند که وقتی استقبال مردم از این طرح در سینما هویزه چندین برابر است چرا این طرح را در دو سینمای سیمرغ و پیروزی اجرا می‌کنند؟ و نکته جالب توجه اینجاست که آخرین اکران سینما هویزه ساعت ۲۳:۳۰ و آخرین اکران طرح افطار تا سحر ساعت ۰۰:۳۰ است و آیا این اختلاف زمانی یک ساعته این همه طرح‌ریزی و تبلیغ و «برای اولین بار» گفتن داشت؟ به سراغ رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی مشهد می‌رویم تا درباره مزیت‌ها، تفاوت‌ها و چند و چون این طرح از وی سوال کنیم.

یوسف امینی به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: اجرای این طرح «برای اولین بار» را که آقای دبیرزاده مطرح کرده است، منظورش اجرای این طرح برای اولین بار در سینما سیمرغ و پیروزی بوده است وگرنه سال گذشته هم این طرح اجرا شده است. اما اینکه چقدر از این طرح استقبال شده من اطلاعی ندارم. وی تصریح می‌کند: سازمان امور سینمایی مجوز اکران افطار تا سحر را صادر و اعلام کرده هر سینمایی که آمادگی‌اش را داشته باشد این اجازه را دارد که اکران اذان تا اذان را داشته باشد و مختص این دو سینما نبوده است و اگر استقبال مردمی خوب باشد تا آخر ماه رمضان این طرح ادامه خواهد داشت.

امیرحسین دبیرزاده که مجری این طرح در دو سینمای سیمرغ و پیروزی است، استقبال مردمی از این طرح را رضایت‌بخش می‌داند و می‌گوید: شکر خدا استقبال بسیار خوبی صورت گرفته و در سینما سیمرغ با بهاء بلیت

سازمان امور سینمایی: هر سینمایی که آمادگی‌اش را داشته باشد اجازه اکران اذان تا اذان را دارد

پنج هزار تومان و سه اکران در پنج سالن که به طور میانگین ۴۰ درصد از صندلی‌های سینما پر می‌شود، شبی بین دو تا سه میلیون تومان فروش داشتیم. دبیرزاده از فیلم های «نهنگ عنبر»، «عصر یخبندان»، «گینس»، از «رئیس جمهور پاداش نگیرید» و«آتیش بازی» به عنوان فیلم‌های در حال اکران این دو سینما یاد می‌کند و می‌گوید: همزمان با تهران این فیلم‌ها را به روی پرده می‌بریم. همچنین وی در رابطه با درجه کیفیت سینما سیمرغ اظهار می‌کند: مثلا سینما هویزه چون یک سینمای دولتی است ۸/۵ میلیارد تومان هزینه کرده است و خوشبختانه یکی از بهترین سینماهای کشور شده است اما ما بخش خصوصی هستیم و متاسفانه حمایت نمی‌شویم.

دبیرزاده ادامه می‌دهد: یک سال و نیم است که پیگیر این مهم هستیم که ۵۰ درصد هزینه‌های بازسازی توسط سینما شهر تامین شود که اگر این اتفاق بیفتد و ۵۰ درصد دیگر هزینه‌ها را هم مالکین سیمرغ پرداخت کنند، سیمرغ بهترین سینمای کشور خواهد شد. وی هزینه عملی شدن طرح بازسازی سینما سیمرغ را سه میلیارد تومان پیش‌بینی می‌کند. وی همچنین می‌گوید: سه سال است که سینما پیروزی را اجاره کرده‌ام و بعد از مدتی تعطیلی، بازگشایی شده است و در این ایام با دو سالن نمایش میانگین فروش روزانه یک میلیون تومان را دارد. رئیس سینما سیمرغ مشهد پایان طرح اذان تا اذان را روز عید فطر اعلام می‌کند و می‌گوید پس از ماه رمضان اکران فیلم‌ها به روال قبلی باز خواهد گشت.

سینما هویزه چون یک سینمای دولتی است ۸/۵ میلیارد تومان هزینه کرده است و خوشبختانه یکی از بهترین سینماهای کشور شده است اما ما بخش خصوصی هستیم و متاسفانه حمایت نمی‌شویم

«دنیای اقتصاد» به مناسبت «روز قلم» بررسی می‌کند:

فریاد قلم

دنیای اقتصاد، حبیب هاشم زاده- به راستی که قلم نیاز است؛ اما رنج‌ها کشیده، تا کلمات در مغزش جاری شوند.

■ قلم در گذر زمان

تاریخ نوشتار، حداکثر به بیست هزار سال پیش باز می‌گردد و با محدود ساختن به نظام‌های نوشتاری مدوّن، رقمی حدود شش هزار سال پیش را نشان می‌دهد. این ارقام و آمارها فقط تخمینی است از سوی کاوشگران علمی، در صورتی که بدون شک هیچ پیشرفتی از سوی جوامع گوناگون، بدون کمک خط و زبان امکان‌پذیر نبوده است. از جمله موادی که برای نوشتن به کار می‌رفته سنگ، چوب، پوست حیوانات، برگ درختان، استخوان، موم، ابریشم، پنبه و کاغذ را می‌توان نام برد. در طول تاریخ، نوشتن به دو صورت بوده است: یک دسته خطوطی را در برمی‌گرفت که با استفاده از ابزارهای تیز چون سوزن، چاقو و... نوشتاری، کنده کاری می‌شد. دسته دیگر شامل خطوطی است که به وسیله قلم پر، قلم نی، قلم مو و... و با استفاده از جوهر بر سطح ماده نوشتاری ترسیم می‌گردید و اینگونه انسان همواره در طول تاریخ دست به قلم برده و یاداشتی چند به یادگار گذاشته است. حال شاید این سوال برایمان پیش آید که چگونه باید دست به قلم شد ؟ و برای چه نوشت ؟ ذهن بشر در ابتدا در گردونه امور معیشتی می‌گذشت و تنها فکر و عمل انسان به منظور ارضای نیازهایی غذایی متابولیسم شکل می‌گرفت و عمل می‌کرد. اما این سخن گویی و نوشتار انسان است که وسیله‌ای اساسی برای اندیشیدن شمرده می‌شود؛ که زبان عامل اصلی ذخیره و انباشت افکار و قلم وسیله‌ای برای هستی دادن به روح زبان است. هر روز بیش از پیش اطمینان می‌یابیم که یک اختلاف میان انسان و حیوان به چشم می‌آید و آن نظام اندیشه است که روزی در لوح‌های اولیه و امروز در کاغذهای رنگارنگ پدیدار می‌شود . انسان در ابتدا می‌نوشت اما نه برای عشق، نه برای احساس ، نه برای نقد و جامعه ، بلکه به صورتی ابتدایی وتصویری تنها برای رفع نیاز نوشته می‌شد. آرام آرام این قلم جان گرفت و در طول تاریخ در مقابل بی‌خردی قد علم کرد. قلم با آن بدن نحیف و گاه سر شکسته در زیر لوای قدرت به رنگ‌های مختلف ظاهر شد؛ چه بگویم که چه قلم‌هایی در طول تاریخ بشری قدر دیده نشدند و یا با سکوتی ملیح خرد گشتند. این مسیر باید طی می‌شد و قلم رنج می‌کشید تا جوهر آن هستی بگیرد.

اندیشه و قلم، می‌توانند نسل‌هایی را در سراشیبی‌های انحراف به سقوط بکشانند یا تعالی ملت‌هایی را رقم بزنند. چند ماهی از مرگ رضا دانشور و محمد علی سپانلو می‌گذرد اما اندیشه و قلم‌شان همیشه زنده است

■ قلم های خفته در خاک

نقش، موضوع، وسایل و هدف نوشته در طول تاریخ تغییر زیادی یافته است و انسان همواره در تلاش آن بود که اندیشه‌اش را برای بیان مقصودش بپروراند. اندیشه‌هایی که بدون قلم هیچ معنایی ندارد و زندگی آرام آرام برایمان تمام می‌شود. اندیشه و قلم، می‌توانند نسل‌هایی را در سراشیبی‌های انحراف به سقوط بکشانند یا تعالی ملت‌هایی را رقم بزنند. چند ماهی از مرگ رضا دانشور و محمد علی سپانلو می‌گذرد اما اندیشه و قلم‌شان همیشه زنده است. روز قلم یعنی فریاد کلمات از دهان اندیشه، اندیشه‌هایی که اگر میدان ندهیم اگرچه زنده‌اند اما قلم‌شان بی‌مغز در کوچه خیابان‌های شهر پرسه می‌زنند . نام‌آورانی که در بازه‌های زمانی متفاوت سلاح دست شان قلم بود؛ قلمی که هنوز فریاد ملک‌الشعرایش به گوش می‌خورد، فریادی که هنوز یادگار سیلی سرد زمستانش برایمان خاطره است. همه این‌ها خاطرات کوچک و بزرگی است که در تاریخ نوشتن به چشم می‌خورد و می‌شود برای آن‌ها ساعت‌ها نوشت زیرا همین کلمه برای نثر نویس وسیله‌ای است تا از خود به درآید و خود را به میان جهان بیفکند، برای شاعر آیینه‌ای است که تصویر او را به خود او بازگرداند، پس همین کلمه است که فرد را از انزوا در می‌آورد و به جهان دیگر پرت می‌کند و برای دیگری بازتاب خودش است. من‌های گوناگونی که دیگر میانمان نیستند و حال هر کدام در گوشه‌ای آرام گرفته‌اند. سپانلو در قالب کلمات در گوشه کتابخانه‌هایمان و دیگری در قفسه دیگر. پس کلام و نوشته، رابط نویسنده و خواننده است، پس می‌تواند عامل همدلی گردد. درخت قلم اگر در تعهد و تدین ریشه داشته باشد، میوه‌اش شیرین و ماندگار است. ارزش هر قلم به پیام آن است و عظمت نوشته به محتوایش.

۱۴ تیر روزی است که اهل قلم باید در مورد مدعاهای حقیقی خود (حداقل در مورد حقوق اساسی خود یعنی آزادی بیان) هم‌صدا شوند

■ روز قلم و چرا ۱۴ تیر ؟

چهاردهم تیر ماه در تقویم رسمی ایران «روز قلم» است. این روز در سال ۱۳۸۱ پس از پیشنهاد انجمن قلم ایران و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی به ثبت رسید. در این روز نویسندگان و اهل قلم جایگاه ویژه‌ای دارند و مراسم آن هر ساله حاشیه‌های مربوط به خود را دارد. علاوه بر این در نظام سیاسی جمهوری اسلامی در روایات و همچنین در کتاب مقدس مسلمانان، «قلم» اهمیت بارزی بر خوردار است. دلیلی که چهاردهم تیر را روز قلم نامیده‌اند از یک ریشه تاریخی پیروی می‌کند که محمدعلی سپانلو در یاداشت خود به مناسبت چهاردهم تیر ماه موضوع را اینطور شرح می‌دهد: چهاردهم تیر ماه می‌تواند روز ملی نویسندگان و اهل قلم باشد. علت نام‌گذاری این روز به تاریخ نگاری ابوریحان بیرونی بازمی‌گردد. گمان نمی‌کنم در هیچ یک از کشورهای جهان بتوان چنین سابقه‌ای را پیدا کرد. آنگونه که ابوریحان بیرونی در کتاب آثارالباقیه می‌نویسد: در زمان هوشنگ که از پادشاهان افسانه‌ای ایران بود، روز ۱۳ تیر، روز جشن تیر آتش بود و چهاردهم تیر هم جشن نویسندگان (تیرماه ستاره نویسندگان است). در آن روز مردم ایران به نویسندگان هدیه می‌دادند و لباس نویسندگان را بر تن می‌کردند. با توجه به اینکه ابوریحان این نکته را در حدود ۱۰۰۰ سال پیش نوشته و خودش هم نکته بالا را از منابع قدیمی نقل می‌کند، می‌توان نتیجه گرفت هیچ کشوری چنین مناسبتی - با این ادله و سابقه تاریخی- برای قدردانی از نویسندگان ندارد.

این روز نباید صرفا به عنوان یک مناسبت در تقویم‌ها بماند. در چنین روزی می‌توان دعاوی قانونی و انسانی هر نویسنده‌ای را آشکار و بر روی آن پافشاری کرد. ۱۴ تیر روزی است که نویسندگان و اهل قلم باید در مورد مدعاهای حقیقی خود هم‌صدا شوند. حداقل به لحاظ تاریخی هیچ کشوری چنین سابقه تاریخی در مورد روز قلم ندارد. البته ذکر این نکته خالی از لطف نیست که در آن روزگار، تیرماه در فصل پاییز قرار داشت و امروز در تابستان، اما همه این روزها حکم قراردادی دارند. مهم این است که روز قلم را - بر مبنای سخنان ابوریحان بیرونی که از بزرگترین محققان عصر خود بود- جشن بگیریم. و در روایتی دیگر برای این نام گذاری آمده است که این روز ، روزی بود که در آن آرش کمانگیر ، مرزبان اسطوره‌ای ایران ، تیر معروف خود را پرتاب کرد تا مرز ایران را تعیین و محافظت کند.

■ جایگاه قلم در اسلام

سوگند خداوند در قرآن به نام قلم، گویاترین شاهد بر شرافت و قداست آن است: «ن وَ الْقَلَمِ وَ ما یَسْطُرُونَ؛ سوگند به قلم و آنچه نویسند.» در جایی که صاحب هستی به آفریده‌ای از آفریده‌های خود قسم یاد می‌کند، بشر در چه جایگاهی می‌تواند از ارج و منزلت آن سخن براند. در نخستین ارتباط وحیانی رسول خدا صلی الله علیه و آله با مبدأ هستی در غار حرا، سخن از قلم به میان می‌آید، تا جایی که خداوند خود را این گونه معرفی می‌کند: «الَّذی عَلَّمَ بِالْقَلَمِ؛ آن که با قلم آموخت.»

■ نوشتن به عنوان یک نیاز

بار ها از خودم پرسیده‌ایم چرا می‌نویسیم؟ و در آخر کار به این نتیجه رسیده‌ایم که نمی‌توانیم، ننویسیم. به نظر من نویسنده واقعی کسی نیست که می‌نویسد، کسی است که نمی‌تواند ننویسد. نوشتن کار ساده‌ای نیست منظورم خود نوشتن نیست بلکه آن چیزهایی است که با نوشتن می‌آید. شاید هم نوشتن کاری ساده و یکی از بزرگترین لذت‌های زندگی باشد که با هیچ پولی نمی‌توان خرید اما آدمیزاد باید عاشق و یا به عبارت دیگر دیوانه باشد تا در این روزگار وانفسا به این وادی بیفتد.

یادداشت

گیشه متفاوت سینما در رمضان

علی رزاقی بهار*

گیشه سینما در رمضان و در ضیافت سینمایی افطار تا سحر به واسطه اکران فیلم‌های پر سر و صدا و حضور کارگردانان مطرح و شناخته شده، وضعیت متفاوت و البته بهتری را نسبت به سالیان گذشته تجربه می‌کند، تا جایی که با توجه به اکران فیلم‌هایی چون «عصر یخبندان»، «گینس» و «از رئیس جمهور پاداش نگیرید»، احتمال می‌رود این‌بار در جذب مخاطب آمار متفاوتی را ثبت کند.

فیلم سینمایی «گینس» در ژانر طنز به کارگردانی محسن تنابنده و بازی خوب وی و رضا عطاران در رقابت با «عصر یخبندان» به کارگردانی مصطفی کیایی است.

در کنار این دو فیلم پرفروش «از رئیس جمهور پاداش نگیرید» فیلم رفع توقیف شده کمال تبریزی با داستانی طنز اما اجتماعی و بازی متفاوت بازیگرانش رمضان خوبی را برای سینما رقم زدند.

فیلم «یاسین» با موضوع اخلاقی و متناسب با ماه رمضان و کارگردانی حامد امرایی و فیلم «اعترافات ذهن خطرناک» هومن سیدی که مورد توجه منتقدان قرار گرفته دیگر فیلم های اکران رمضان هستند که البته فیلم های بدی هم نبودند.

در کنار فیلم‌های اکران رمضان، فیلم هایی چون «قصه‌ها» و «نهنگ عنبر» که از فروش خیلی خوبی برخوردار بوده‌اند فستیوال سینمایی افطار تا سحر سینما را کامل کردند تا گیشه به اوج خودش برسد.

این اتفاق خوب برای سینماداران مشهدی و پردیس سینمایی هویزه هم رقم خورد تا صف های طولانی و رضایت مخاطبان از نمایش فیلم ها به راحتی احساس شود. یک تصمیم درست در انتخاب فیلم های خوب و موافقت نیروی انتظامی، گیشه متفاوت سینما در رمضان را رقم زد.

*منتقد سینما و تلویزیون

خبر

برپایی نمایشگاه کتاب با تخفیف ۴۰ درصد

دنیای اقتصاد- نمایشگاه کتاب با هدف تقویت و توسعه فرهنگ مطالعه با تخفیف ۴۰ درصدی در اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی برپا شد.

به گزارش روابط عمومی این اداره کل، این نمایشگاه با مشارکت بخش خصوصی و توسط «انتشارات عالم افروز» دراداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی برگزار و برای کارکنان این اداره و عموم مردم تخفیف ۴۰ درصدی در نظر گرفته شده است.

این نمایشگاه با ظرفیت بیش از یک هزار جلد کتاب با موضوعات مختلف اعم از مذهبی، فرهنگی، اجتماعی و ادبی از چهارشنبه دهم تیرماه لغایت دوشنبه ۱۵ تیرماه جاری در ساختمان مرکزی این اداره کل به آدرس بولوار وکیل آباد نبش خیابان صدف برگزار و از ۱۵ لغایت ۲۰ تیرماه نیز در ساختمان شماره دو این اداره کل به آدرس بولوار شهید صادقی دایر است و علاقه‌مندان برای بازدید از نمایشگاه می‌توانند در ساعت اداری به آدرس‌های فوق مراجعه کنند.

معاون اداره کل میراث فرهنگی خراسان رضوی:

۴۶ کارگاه مرمتی آثار تاریخی در خراسان رضوی فعال است

ایرنا- معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی گفت: ۴۶ کارگاه مرمتی آثار تاریخی از ابتدای امسال در سطح این استان آغاز به‌کار کرده است.

محمد رکنی گفت: این تعداد کارگاه شامل چهار پایگاه مرمتی رباط شرف(سرخس)، محوطه بندیان(درگز)،آسیابهای نشتیفان(خواف) و قنات قصبه(گناباد)می شود.وی اظهار کرد: همچنین ۱۵مورد آثار تاریخی شامل خانه و عمارت نیز در مراحل مختلف مرمتی قرار دارند.

رکنی با بیان اینکه پنج مورد از کارگاههای مرمتی در استان را مساجد تاریخی تشکیل می دهند، بیان کرد: ۲۲ کارگاه مرمتی دیگر نیز مربوط به مرمت سایر آثار تاریخی است.

این مسئول اظهار کرد: کلیه شهرستانهای خراسان رضوی حداقل یک اثر تاریخی در حال مرمت دارند.

معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی،صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی گفت: مجموع اعتبار هزینه شده از ابتدای امسال تا کنون برای مرمت در این کارگاهها ۱۶میلیارد و ۹۵۰ میلیون ریال است.

وی بیان کرد: اعتبارات مرمتی امسال هنوز اعلام و ابلاغ نشده و کلیه اعتبار هزینه شده تا امروزاز محل اعتبارات سال گذشته تامین شده است.

طی سالهای ۱۳۱۰ تا ۱۳۹۳ تعداد هزار و ۴۹۸ اثر تاریخی، فرهنگی و معنوی خراسان رضوی در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده که از این تعداد ۹۳۰ اثر بنای تاریخی، ۳۳۵ تپه، ۱۳۶ محوطه تاریخی، ۶۱ میراث معنوی(ناملموس)، ۲۸ مورد مکان رویداد انقلاب اسلامی، دو اثر منقول و شش اثر طبیعی است.

عکس هفته

کتابت قرآن در نگارخانه رضوان

در ایام ماه مبارک رمضان، خوشنویسان خراسانی در نگارخانه رضوان ضمن برپایی نمایشگاهی از آثار خود، مشغول به کتابت آیات قرآن هستند.

عکس: ایسنا/زهرا رفاهی

گزارش «دنیای اقتصاد» از تأثیر پارک‌های آبی در جذب گردشگر؛

نقش پارک‌های آبی در ماندگاری بیشتر زائران

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- صنعت گردشگری یکی از مهمترین صنایع درآمدزا در جهان امروز است، اکثر کلان‌شهرهای دنیا برای جذب هر چه بیشتر گردشگران همواره در حال برنامه‌ریزی و پیاده کردن طرح‌های مختلف هستند، این روزها دیگر اکتفا کردن به جاذبه‌های تاریخی گردشگری برای جلب‌توجه مردم و مسافران کافی نیست، در دنیای مدرن گاهی به کاربردن تجهیزات جدید در ایجاد اماکن سرگرمی نقش قابل‌توجهی در جذب گردشگران دارد.

شهر مشهد که حرم مطهر رضوی را در خود جای داده به عنوان یکی از کلان‌شهرهای ایران، از مهمترین شهرهای مذهبی جهان است که سالانه پذیرای میلیون‌ها گردشگر خارجی و داخلی است، در این میان برای رشد اقتصادی ناشی از صنعت توریسم تنها جذب گردشگر کافی نیست بلکه افزایش مدت زمان ماندگاری مسافران در شهر، اهمیتی دو چندان دارد زیرا هر ساعت و هر روز ماندگاری گردشگر در شهر منجر به فعالیت‌هایی مانند بازدید از اماکن گردشگری، خرید سوغات و.. می‌شود که طبیعتا اثرگذاری قابل‌ملاحظه‌ای در اقتصاد شهر و اشتغال‌زایی برای جوانان دارد.

ایجاد اماکن سرگرمی مانند پارک‌های آبی در سال‌های اخیر یکی از راهکارهای سرمایه‌گذاران در مشهد برای گذران اوقات فراغت گردشگران بوده است، سرزمین موج‌های آبی، پارک آبی ایرانیان و پارک ساحلی آفتاب سه مجموعه بزرگ آبی مشهد هستند که در سال‌های گذشته سهم مهمی در تفریحات مسافران داشته‌اند.

راه‌اندازی سرزمین موج‌های خروشان به عنوان بزرگترین پارک آبی سرپوشیده جهان در هفته‌های اخیر در مشهد حرف و حدیث‌های زیادی را به دنبال داشته است، برخی معتقدند مشهد از نظر داشتن پارک‌های آبی اشباع شده بود و سرمایه‌گذاری برای ساخت چنین مجموعه‌ای با وجود سه پارک آبی بزرگ دیگر کار صحیحی نبود، برخی معتقدند ایجاد چنین مجموعه‌هایی موجب به حاشیه رفتن موضوع زیارت در جذب گردشگران و پررنگ‌تر شدن تفریحات برای تصمیم‌گیری مسافران در سفر به مشهد می‌شود و عده‌ای هم با دیدگاهی مثبت به موضوع نگریسته و معتقدند پتانسیل و ظرفیت گردشگری مشهد وجود چنین مجموعه‌ای با این عظمت را می‌طلبید و پارک‌های آبی نه تنها موضوع زیارت را در قصد گردشگران به حاشیه نبرده بلکه در افزایش ماندگاری آن‌ها اثرگذار بوده است، در این شماره نظرات برخی از مدیران و دست‌اندرکاران این اماکن تفریحی و مسئولان شهری و استانی را جویا شده ایم.

■ تفریحات آبی در تعارض با فرهنگ زیارت نیست

مدیرعامل منطقه تجاری گردشگری سپاد به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: تلاش برای جذب گردشگر به تنهایی کافی نیست بلکه با عملکردی سه وجهی باید به جذب، رضایتمندی و ماندگاری گردشگران توجه ویژه داشته باشیم؛ باید گردشگر را جذب کرده و با جلب رضایت او، مدت ماندگاری‌اش را افزایش دهیم. ممکن است با اهرم‌های تبلیغاتی و فشار بتوان به جذب گردشگر پرداخت اما رضایت و ماندگاری مهمتر است. از منظر رشد اقتصاد شهری برای شهرهایی مثل مشهد که زیارت و گردشگری محور اقتصادی و توسعه آن محسوب می‌شود، باید پیگیر موضوع ماندگاری گردشگر باشیم تا رشد اقتصادی بیشتری به دنبال داشته باشد.

سیدمهدی درهمی یادآور می‌شود: نکته بسیار مهم در این تفاوت بین گردشگران داخلی و خارجی و شباهت نداشتن این دو نوع گردشگر به یکدیگر است، در واقع اهمیت اصلی در نظریه‌های اقتصادی به گردشگر خارجی است و اقتصادی که می‌تواند خارج از حوزه پولی یعنی از دیگر کشورها پول وارد کشور کند، اقتصاد پایه است؛ در این بحث باید توجه داشت که اگر مخاطب ما گردشگر داخلی است، شاید راحت‌تر بتوانیم او را راضی کنیم اما در مقابل تاثیرات اقتصادی چندان درخوری حاصل نمی‌شود اما اگر مخاطب خود را گردشگران خارجی در نظر بگیریم، ممکن است سطح استانداردها و خواسته‌های آن‌ها بیشتر باشد و باید تلاش بیشتری برای جذب رضایتمندی و ماندگاری آن‌ها داشته باشیم و اگر این کار انجام شود، خدمت مهمی به اقتصاد شهر و کشورمان کرده‌ایم.

درهمی در واکنش به انتقادهایی مبنی بر اینکه وجود پارک‌های آبی موجب درحاشیه قرار گرفتن موضوع زیارت در جذب گردشگران مشهد می‌شود، تصریح می‌کند: همگان به این امر واقفند که معنویت زیارت و محوریت بارگاه رضوی در مشهد قابل خدشه نیست و حرم مطهر امام رضا(ع) عامل اصلی توجه مردم ایران و کشورهای عرب چه شیعه و غیر شیعه به مشهد بوده و در این تردیدی نیست؛ از طرفی نباید فراموش کنیم که زائران از گروه‌های سنی مختلفی هستند و ذائقه آن‌ها برای گذران اوقات فراغت یکسان نیست، زائر نه می‌تواند تمام وقت خود را در حرم بگذراند و نه این کار صحیح است، همانطورکه در روایت‌ها توصیه فراوانی بر خرید سوغاتی از سفرهای زیارتی برای بستگان وجود دارد و تاکید شده که افراد نیازمند گذران صحیح اوقات فراغت خود هستند، بنابراین نمی‌توان گفت تمام اتفاقاتی که در مشهد رخ می‌دهد باید از جنس زیارت باشد.

مدیرعامل منطقه تجاری گردشگری سپاد است که به او داده می‌شود و امروز منطقه سپاد الگوی قابل‌ملاحظه‌ای در سطح کشور در این زمینه است.

درهمی در واکنش به انتقادهایی مبنی بر اینکه وجود پارک‌های آبی موجب درحاشیه قرار گرفتن موضوع زیارت در جذب گردشگران مشهد می‌شود، تصریح می‌کند: همگان به این امر واقفند که معنویت زیارت و محوریت بارگاه رضوی در مشهد قابل خدشه نیست و حرم مطهر امام رضا(ع) عامل اصلی توجه مردم ایران و کشورهای عرب چه شیعه و غیر شیعه به مشهد بوده و در این تردیدی نیست؛ از طرفی نباید فراموش کنیم که زائران از گروه‌های سنی مختلفی هستند و ذائقه آن‌ها برای گذران اوقات فراغت یکسان نیست، زائر نه می‌تواند تمام وقت خود را در حرم بگذراند و نه این کار صحیح است، همانطورکه در روایت‌ها توصیه فراوانی بر خرید سوغاتی از سفرهای زیارتی برای بستگان وجود دارد و تاکید شده که افراد نیازمند گذران صحیح اوقات فراغت خود هستند، بنابراین نمی‌توان گفت تمام اتفاقاتی که در مشهد رخ می‌دهد باید از جنس زیارت باشد.

پژمانفر: اگر فعالیت‌های گردشگری در پیرامون مشهد به شکلی باشد که موضوع زیارت را تحت‌الشعاع قرار ندهد و فضای جامعه را به سوی عوض شدن جایگاه اصل و فرع اهداف نبرد، از ایجاد اماکن تفریحی مانند پارک‌های آبی حمایت می‌کنیم

تاکید می‌کند: نکته بسیار مهم این است که کسی حق ندارد وقت زائر امام رضا(ع) را با موضوعی که در تعارض با زیارت و فرهنگ رضوی باشد، پر کند.این بدان معناست که نوعی از تفریح و گذران اوقات فراغت که با فرهنگ زیارت تعارض پیدا کند، مذموم بوده و پسندیده نیست و باید ممنوع هم تلقی شود، پرکردن وقت زائر به نحوی که بار فرهنگی معنوی زیارت را کاهش دهد جایز نیست اما شکی نیست که زائران پس از زیارت اگر مقداری از وقت خود را در مجموعه‌های تفریحی بگذارنند و اعضای خانواده پرانرژی و بانشاط شوند، از سفر زیارتی به مشهد خاطره‌ای خوش خواهند داشت و بدون شک به مسافر خدمت کرده‌ایم.

درهمی با بیان اینکه تفریحات آبی در تعارض با فرهنگ زیارت نیست، می‌افزاید: این درست است که اگر بحث تفریحات در مشهد آنقدر پررنگ جلوه کند که موضوع زیارت به حاشیه رانده شود، خطا کرده‌ایم و مورد رضایت خداوند نیست اما اگر اولویت نخست زائر برای حضور در مشهد زیارت باشد که اینگونه هم هست و وجود بیشترین هتل‌ها در اطراف حرم رضوی نشان از این موضوع دارد و اوقات فراغت گردشگران در محیط‌هایی که تعارض ذاتی با فرهنگ زیارت و ارزش‌های اسلامی ندارند، صرف شود به نظر من اشکالی وجود ندارد.

■ ایجاد پارک‌های آبی افزایش ماندگاری گردشگران را به دنبال دارد

مدیرعامل سرزمین موج‌های خروشان می‌گوید: برخی از مسائل و فعالیت‌ها ممکن است در نقطه‌ای از کشور به عنوان یک حرکت گردشگری مناسب دارای جایگاه خوبی باشد و مشکلی در این زمینه وجود نداشته باشد اما شاید برخی از این جذابیت‌های گردشگری در شهر مشهد مناسب نباشد اما در مورد فضاهای تفرج و پارک‌های آبی به نظرم اگر موضوع زیارت را در حاشیه قرار ندهد، مشکلی وجود ندارد.

پژمانفر تاکید می‌کند: جنبه زیارتی شهر مشهد نباید تحت‌الشعاع اماکن تفریحی و پارک‌های آبی قرار بگیرد و به طور مثال کار به جایی برسد که انگیزه کودکان و نوجوانان از آمدن به مشهد حضور در پارک‌های آبی باشد. اینکه بچه‌ها از نظر فرهنگی این موضوع را بپسندند یک آسیب است و اگر اثرات این مجموعه‌ها مدیریت شده نباشد، جای تامل دارد.

■ کار سرمایه‌گذاران فضاهای تفریحی، قابل‌دفاع است

رئیس کمیسیون فرهنگی، اجتماعی و زیارت شورای اسلامی شهر مشهد نیز می‌گوید: در اینکه زیارت امام رضا(ع) اولویت اصلی افرادی است که از داخل و خارج کشور به مشهد سفر می‌کنند، شکی نیست و تردید نداریم که گردشگران با هدف زیارت به مشهد سفر می‌کنند اما با توجه به اینکه معمولا مردم در دوره سفر در کنار بحث زیارت نیازهایی دارند، لازم است نیازها در حوزه‌هایی همچون اقتصاد زائر، تفریح و اسکان و دیگر مباحث مرتبط با آن تامین شود.

حجت الاسلام حسنعلی اخلاقی می‌افزاید: مسلما بدون شک وجود اماکن تفریحی و سرگرمی مثل پارک‌های آبی در افزایش زمان حضور مسافران و گردشگران درشهر مشهد اثرگذار است و اگر زائران در گذشته یک یا دو روز برای زیارت و ماندن در مشهد وقت می‌گذاشتند، حالا با وجود اماکن تفریحی مدت بیشتری را در این شهر می‌گذرانند.

محمد بابایی با بیان اینکه ایجاد پارک‌های آبی منافاتی با زیارت و حضور مردم در حرم رضوی ندارد، تصریح می‌کند: مسافران و گردشگران در ابتدای امر برای زیارت امام رضا(ع) به مشهد می‌آیند و در واقع هدف اصلی آن‌ها حضور در بارگاه مطهر رضوی است و پس از زیارت هم زمانی را برای تفریحات و استفاده از اماکن تفریحی می‌گذارند و همین امر موجب افزایش ماندگاری آن‌ها می‌شود.

بابایی می‌افزاید: با توجه به اینکه افتتاح مجموعه موج‌های خروشان با آغاز ماه رمضان و کاهش چشمگیر تعداد گردشگران در مشهد همزمان شد، بیشتر مراجعان ما همشهریانی بودند که استقبال قابل توجهی از این پارک آبی داشته‌اند و به طور حتم با پایان ماه رمضان و آغاز موج جدید سفرهای تابستانی، شاهد حضور گردشگران در این مجموعه خواهیم بود و دراین راستا تبلیغات زیادی انجام داده‌ایم.

مدیرعامل سرزمین موج‌های خروشان درباره تعدد پارک‌های آبی در مشهد و تاثیر آن در فعالیت مجموعه‌ها، اظهار می‌کند: به نظر من تعدد مجموعه‌ها مشکلی ندارد مانند اینکه در شهری سوپرمارکت وجود دارد و در کنار آن هم فروشگاه دیگری ایجاد می‌شود، در این میان کسانی‌که سود می‌برند، مردم هستند زیرا با افزایش تعداد پارک‌های آبی قیمت‌ها شکسته می‌شود و مردم با پرداخت بهای کمتری می‌توانند از خدمات و تفریحات استفاده کنند، در راستای قیمت شکنی‌ها می‌بینیم که بهای بلیت سرزمین موج‌های آبی از ۴۰ هزار تومان به ۲۰ هزار تومان رسیده و ما هم بهای بلیت سرزمین موج‌های خروشان را از ۷۰ هزار تومان به ۳۰ هزار تومان رسانده‌ایم و در این میان مردم به سراغ مجموعه‌ای که دارای کیفیت خدمات‌رسانی بالاتری است، می‌روند.

بابایی با اشاره به سرمایه‌گذاری ۴۰۰ میلیارد تومانی برای احداث و راه‌اندازی سرزمین موج‌های خروشان، می‌گوید: هم اکنون حدود ۲۰۰۰ نفر به عنوان پرسنل این مجموعه به طور مستقیم مشغول به کار هستند و این پارک آبی دارای ظرفیت پذیرش روزانه بیش از ۱۰ هزار نفر است.

■ فعالیت‌های گردشگری موضوع زیارت را به حاشیه نبرد

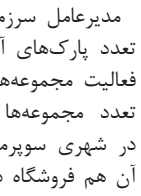

نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی نیز به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: با توجه به اینکه انگیزه اصلی کسانی که به مشهد سفر می‌کنند، زیارت امام رضا(ع) و حضور در بارگاه منور ایشان است و زیارت، محور اصلی موضوع ورود آن‌ها به این شهر محسوب می‌شود، اگر فعالیت‌های گردشگری در پیرامون مشهد به شکلی باشد که موضوع زیارت را تحت‌الشعاع قرار ندهد و فضای جامعه را به سوی عوض شدن جایگاه اصل و فرع اهداف نبرد، از ایجاد اماکن تفریحی مانند پارک‌های آبی حمایت می‌کنیم.

حجت‌الاسلام نصرالله پژمانفر می‌افزاید: گاهی ایجاد فضاهای تفریحی که تامین‌کننده نیازهای تفریحی زائر باشد اصلی ضروری و اجتناب‌ناپذیر است و اگر سرمایه‌گذاران در این عرصه فعالیت کنند، کار آن‌ها قابل‌دفاع و پشتیبانی است. زائران در هر سنی در کنار زیارت، نیاز به خرید کردن و تفریحات سالم برای گذران اوقات فراغت دارند و اگر سرمایه‌گذاران در این زمینه ورود پیدا کنند، باید مورد حمایت واقع شوند.

اخلاقی: زائران در هر سنی در کنار زیارت، نیاز به خرید کردن و تفریحات سالم برای گذران اوقات فراغت دارند و اگر سرمایه‌گذاران در این زمینه ورود پیدا کنند، باید مورد حمایت واقع شوند

اخلاقی خاطرنشان می‌کند: نگرانی و دغدغه‌ای که در این میان وجود دارد این است که در کنار بارگاه مطهر رضوی هدف اصلی دیگری برای مسافران تعریف نشود که به نظر من جای نگرانی نیست زیرا هر چقدر هم در موضوع تفریح مسافران کار شود، مسلم است که هدف نخست زائر، زیارت است و او به عشق امام رضا(ع) به مشهد سفر می‌کند.

رئیس کمیسیون فرهنگی، اجتماعی و زیارت شورای اسلامی شهر مشهد ادامه می‌دهد: زائران در کنار زیارت، می‌توانند نیازهای تفریحی خود را در قالب پارک‌های موضوعی، بازی و مجموعه‌های آبی برطرف کنند و باید از این فضاها برای افزایش مدت زمان ماندگاری مسافران استفاده کنیم؛ براساس آمارهای موجود میانگین مدت ماندگاری زائران در مشهد حدود سه روز است و باید با تدوین و اجرای برنامه‌های لازم، میانگین ماندگاری آن‌ها را افزایش دهیم.

اخلاقی اظهار می‌کند: در کمیسیون فرهنگی، اجتماعی و زیارت شورای شهر مشهد، معاونت فرهنگی شهرداری را موظف کردیم تا اقدامات لازم برای افزایش مدت ماندگاری زائران در حرم و سپس در شهر مشهد را داشته باشند و در همین راستا در حوزه حضور زائر در حرم رضوی برای سال ۹۴ طرح‌ها و برنامه‌هایی از سوی معاونت فرهنگی شهرداری اجرا می‌شود و امیدواریم با این اقدامات تا پایان سال فرصت میانگین زمان ماندگاری زائران افزایش یابد.

عضو شورای شهر مشهددرباره تعدد پارک‌های آبی موجود در مشهد نیز می‌گوید: تعدد مجموعه‌ها همیشه موجب ایجاد رقابت بین آن‌ها شده و به افزایش توان خدمت‌رسانی، کیفیت خدمات و رضایت‌مندی مشتریان و مراجعه‌کنندگان این مراکز کمک می‌کند، من از تعدد این پارک‌ها در مشهد دفاع می‌کنم زیرا انحصاری بودن آن‌ها موجب پایین آمدن سطح ارائه خدمات می‌شود.

درهمی: اگر بحث تفریحات در مشهد آنقدر پررنگ جلوه کند که موضوع زیارت به حاشیه رانده شود، خطا کرده‌ایم و مورد رضایت خداوند نیست

سرمقاله

زائران حرم رضوی، آب و جاذبه‌های گردشگری

ادامه از صفحه اول...

آن پیشنهاد بر بلندای تاج بتونی آن سد زیبا خشکید اما پس از آن، قدم‌هایی برای استفاده گردشگری از آب در دشت تشنه مشهد برداشته شد. به گمان من نفس استفاده از آب برای تفریح و تفرج مذموم نیست حتی اگر در دشت تشنه مشهد باشد.

مخالفین این نظر ممکن است دلایلی داشته باشند که من سعی می‌کنم آن‌ها را طرح و بحث کنم.

۱. در مناطقی که دچار کمبود آب برای مصارف عادی زندگی هستیم، نباید آب به مصرف تفریح و تفرج برسد. در نگاه اول این استدلال صحیح است اما اگر دو مبحث اقتصاد آب و آب مجازی را در نظر بگیریم پاسخ روشنی برای این اشکال خواهیم داشت. اقتصاد آب بدین معناست که ارزش واقعی آب باید محاسبه شده و قیمت آن به‌وسیله مصرف‌کننده پرداخت شود. در منطقه‌ای مثل مشهد که سالانه ده‌ها میلیون زائر از سرتاسر جهان به اینجا می‌آیند، می‌توانند مشتریانی باشند که با کمال میل و برای تفریح و تفرج هزینه چنین آب گران‌قیمتی را بپردازند. اصولا آمادگی گردشگران برای هزینه کردن با هدف تفریح، اساس اقتصاد توریستی را تشکیل می‌دهد که پایه اصلی احداث و فعالیت هتل‌های لوکس و گران‌قیمت و سایر هزینه‌های خدمات گران‌قیمت تفریحی در سراسر جهان است.

وقتی قیمت واقعی آب از این طریق اخذ شد، می‌توان آن را در قالب طرح‌های آب مجازی مصرف کرده و مایحتاج مورد نیاز مردم منطقه را که از طریق مصرف آب باید تامین شود خریداری و تامین کرد. آب مجازی مقدار آب مصرف شده برای کالایی است که تولید آن نیازمند آب است. وقتی چنین کالایی را از منطقه تولید آن به منطقه مصرفش وارد کنیم بدین معنی است که معادل همان مقدار آب مصرف شده را وارد منطقه مصرف کالا کرده ایم.

۲. مشهد یک شهر مذهبی بر محور آستان قدس رضوی است و نباید هیچ جاذبه توریستی دیگری در شعاع موثری از این آستان مقدسه ایجاد شود. زیرا این جاذبه‌ها باعث انحراف اذهان زائران و کاهش زمان مصرف شده در محیط معنوی حرم می‌شود. اتفاقی که مطلوب نیست.

در پاسخ به این اشکال باید به نمونه‌های مشابه آن در سایر شهرهای مذهبی رجوع کرد. چه کسی است که اثر اقتصادی زائران خانه خدا و حرم نبوی را بر رونق بازارهای عریض و طویل مکه و مدینه نداند.

حکومت سعودی با درک این موضوع، نوسازی اطراف حرم نبوی و مسجدالحرام را دقیقا با هدف جلب‌نظر زائران به بازار و رونق آن طراحی و اجرا کرده است. ایشان در این زمینه حتی افراط هم کرده‌اند. یعنی درست در کنار کعبه که باید عظمت فیزیکی آن تحت تاثیر هیچ سازه‌ای قرار نداشته باشد اقدام به احداث عظیم‌ترین برج ساعت جهان کرده‌اند.

تردیدی نیست که آن‌ها به تبعات این مسأله کاملا واقف بوده‌اند، اما نیک دریافته‌اند که اقتصاد توریستی را باید با فرمول‌های مدرن توسعه دهند؛ در عین حالی‌که معنویت کعبه همچنان باید باشد که میلیون‌ها مسلمان از سراسر جهان در آنجا تغدیه معنوی شوند و در کنار آن چرخ این اقتصاد نوین توریستی با سرعت هرچه تمام‌تر بچرخد.

اصولا بازار جزء انفکاک‌ناپذیر شهرهای زائرپذیر بوده است. یکی از ضرورت‌های اجتناب‌ناپذیر همه زائران در بازگشت از شهر زیارتی‌شان سوغاتی‌های ریز و درشتی بوده‌اند که از همین بازارها می‌خریده و به تحفه می‌برده‌اند.

اکنون نیز همین است و چیزی اضافه نشده است. یعنی مناطق گردشگری در شهرهای زائرپذیر همان مکانیسم بازار را دارند. زائر همواره بخش قابل‌توجهی از زمان اقامتش را در شهر مقدس در بازارهای آن شهر سپری کرده و خواهد کرد. مناطق گردشگری هم در واقع بخش جدیدی از همین بازار است و از همان وقت مصرف خواهد کرد. هیچ تردیدی نیست که اولویت اول هر زائر زیارت است و تا از آن اشباع نشود به هیچ فعالیت دیگری نمی‌پردازد .اما اگر در حوزه قابل‌دسترسی‌اش امکاناتی باشد که بتواند بخشی از وقتش را در آنجا سپری کند چنین خواهد کرد. حتی ممکن است چنین جاذبه‌های حاشیه‌ای باعث افزایش مدت اقامتش در شهر زیارتی شده و به تبع آن وقت بیشتری را نیز به زیارت اختصاص دهد.

بنابراین ایجاد تاسیسات گردشگری از جمله چنین تاسیساتی نه تنها باعث کاهش توجه و مراجعه زائران به حرم قدس رضوی نمی‌شود که ممکن است افزایش آن را نیز رقم زند.

***عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی مشهد**

خبر

نقشه راه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی تدوین شد

ایسنا- رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی از برنامه‌ریزی و مطالعات انجام شده برای تعیین راهبردهای توسعه‌ای سازمان در خصوص اهداف و اولویت‌های سرمایه‌گذاری و تدوین نقشه راه در بخش صنعت، معدن و تجارت استان خبر داد.

راضیه علیرضایی اظهار کرد: بر اساس ساختار اقتصادی استان و ارتباط درون بخشی بین صنایع و نهاده‌های موردنیاز در سایر فعالیت‌های اقتصادی ، مطابق با اسناد بالادستی صنعت خراسان رضوی، نرخ رشد هدف هشت درصد و ۱۱,۷ درصدی ارزش افزوده بخش صنعت و معدن براساس اسناد بالادستی برای خراسان رضوی پیش‌بینی شده که از این میان، سهم بخش صنعت و معدن روندی افزایشی خواهد داشت. وی تصریح کرد: بخش بازرگانی (عمده‌فروشی و خرده‌فروشی) نیز سرمایه‌گذاری رو به‌رشدی را تجربه خواهد کرد اما سهم آن از کل سرمایه‌گذاری استان، کاهشی خواهد بود .

روش حکومت‌داری اشکانیان

رضا سلیمان نوری*

«دین در دوران حکومت پارت‌ها» عنوان نوشتار قبلی این مجموعه یادداشت بود که در آن به وضعیت تنوع دینی در محدوده حکومتی پارت‌ها و به ویژه خراسان پرداختم. این امر از این منظر صورت گرفت تا دلیل اصلی قیام خاندان موبدزاده و معتقد به مذهب زرتشتی ساسانی را البته آنگونه که خود در نوشتارهای باقی مانده از ایشان نقل کرده‌اند، بر شاهان دموکرات‌منش اشکانی بازگو کنم. انتشار این نوشتار در فضای مجازی نیز چون اغلب این سلسله یادداشت‌ها بازتاب‌هایی را در پی داشت. واکنش‌هایی که باعث شد تا نوشتار این هفته را به خود خاندان اشکانی و روش حکومت‌داری ایشان اختصاص دهم تا بدین گونه اندکی بیشتر به نخستین خاندان خراسانی حاکم بر ایران ادای دین کرده باشم.

تاریخ نویسان سال ۲۵۰پیش از میلاد را آغاز حرکت پارت‌ها برای تسلط برایران و ایجاد سلسله اشکانی عنوان کرده‌اند. در این سال «ارشک» از سران قبایل پارتی ساکن در حاشیه رود اترک بر علیه ظلم سلوکیان مقدونی‌تبار قیام کرد و در اندک مدتی شمال خراسان امروزی را از دست جانشینان اسکندر خارج کرد. پس از او برادرش تیرداد اول که به احترام برادر لقب «اشک» را برای خود برگزیده بود، راهش را ادامه داد و گرگان را از زیر سلطه سلوکیان خارج کرد و اشک بعدی نیز «هکاتومیسلوس» شهری یونانی ساخت که اکنون دامغان در آن محدوده قرار دارد و پایتخت سلوکیان که درشمال ایران بود را آزاد کرد و پایتخت خود قرار داد تا بدین گونه سلسله اشکانیان رسمی شود. کشور گشایی اشکانیان در زمان مهرداد اول ادامه پیدا کرد و او علاوه بر بخشی از کشور باختر که کابلستان کنونی باشد در شرق و در مناطق غربی تا فلسطین پیش رفت و با اسیر کردن دمتریوس دوم سلوکی بساط ایشان را از ایران کنونی برچید. فرهاد دوم جانشین وی نیز کار سلوکیان را با شکست آنتیوخوس هفتم یکسره کرد و بدین گونه از ۱۲۹ سال پیش از میلاد به بعد اشکانیان حاکم کامل ایران زمین شدند.

پس از آن تا پایان عصر اشکانیان یعنی ۲۲۴ میلادی که اردوان پنجم مغلوب اردشیر ساسانی شد، اشکانیان ضمن تلاش برای حفظ قلمروی بزرگ خود دائم در جنگ با ملل همسایه خاصه رومیان بودند. جنگ‌هایی که نتیجه آن پیوستن ارمنستان و بخشی از شمال هند به ایران اشکانی و همچنین مهاجرت پیروان آیین مندایی به ایران زمین بود.

از بحث گستره جغرافیایی سلطنت اشکانی که بگذریم باید خاطر نشان کرد که سلطنت در این دوران برخلاف ادوار قبل و بعد آن یعنی هخامنشی و ساسانی مطلق نبود. در دوران اشکانی شاه توسط مجلس بزرگی با نام «مهستان» که با توجه به گستردگی اعضای آن نسبت به سنای روم، نیای مجالس دنیا محسوب می‌شود، انتخاب می‌شد. این مجلس خود از دو مجلس کوچکتر تشکیل شده بود که یکی مجلس خاندان شاهی تشکیل شده از تمامی اولاد ذکور بالغ خانواده اشکانی و دیگر مجلس سران تشکیل شده از بزرگان هفت خانواده پارتی، مقامات ارشد دینی کشور و تجار و بارزگانان ثروتمند بود. شاه اشکانی هر چند باید از خاندان موسس سلسله اشکانی انتخاب می‌شد اما این انتخاب موروثی نبود و کسی که می‌توانست نظر هر دو مجلس را از منظر لیاقت و توانایی جلب کند، به پادشاهی می‌رسید. خاندان‌های هفتگانه بزرگ پارتی هم شامل خاندان سلطنتی پارت،خاندان مهران حاکم بر منطقه ری، خاندان کارن حاکم برمنطقه نهاوند وهمدان کنونی، خاندان سورن حاکم برمنطقه سیستان و افغانستان کنونی، خاندان اسپندیاز حاکم بر مناطق شمالی ری، خاندان زیک حاکم بر آذربایجان و خاندان اسپهبد حاکم بر گرگان بود که در این بین خاندان سورن پس از خاندان سلطنتی دارای بالاترین مقام بود به نحوی که ریاست مجلس مهستان در اختیار این خاندان بود و همچنین شخص نخست این خاندان تاج شاهی را بر سر شاه جدید می‌گذاشت. شاخص‌ترین چهره این خاندان به گواه تاریخ سردار سپهبد رستم سورن پهلو معروف به سورنا است که در دوران ارد اول و فرهاد چهارم فرمانده نظامی ایران بود و کراسوس سردار بزرگ رومی را شکست داده است. بسیاری رستم شاهنامه حکیم توس را همان سورنا می‌دانند.

نکته دیگری که بد نیست درباره دوران اشکانی بدانیم نوع نگاه ایشان به تجارت است. شاهان اشکانی به درستی حلقه اتصال شرق و غرب دنیای آن زمان بودند و محدوده تحت کنترل خود یعنی ایران بزرگ را درک کرده بودند و بر این اساس تلاش می‌کردند تا از این فرصت بهترین بهره‌برداری اقتصادی و سیاسی را انجام دهند. آنان در این راستا برای نخستین بار اقدام به ایجاد روابط سیاسی با چین کردند و پس از آن شرایط انتقال کالاهای تجاری چینی و هندی به جهان غرب آن روزگار یعنی روم و بالعکس را فراهم کردند. به عبارت بهتر در دوران حکومت اشکانیان بود که نخستین زیربنای جاده معروف ابریشم ریخته شد. اشکانیان در راستای گسترش این امر اقدام به ساخت راه و کاروانسراهای بین راهی کرده و راه شاهی دوران هخامنشیان را گسترش دادند به نحوی که کاروان‌های تجاری کشورهای مختلف بتوانند با فراغ بال در کشور به نقل و انتقال اجناس بپردازند. این حرکت دو فایده بزرگ برای اشکانیان داشت. نخست باعث شده بود که نبض تجاری جهان آن روزگار را در اختیار گرفته و از حقوق گمرکی درآمد قابل‌توجهی کسب کنند و دیگر آنکه از بروز جنگ‌های بسیاری جلوگیری کنند زیرا که همسایگان آنان می‌دانستند در صورت درگیر شدن با اشکانیان امکان دسترسی به بسیاری از کالاهای مورد نیاز خود را از دست می‌دهند.

سرانجام آنکه اشکانیان با توجه به ریشه های خود دولتی جنگاور بودند. آنان البته جنگاوری را در داشتن سپاهی کوچک اما سواره‌نظام می‌دانستند که دارای بالاترین توان جابه جایی در کمترین زمان ممکن باشد. این درست همان امری است که در روزگار کنونی نیز به یادبود ایشان با نام جنگ پارتیزانی خوانده می‌شود.

www.DONYA-E-EQTESAD.com ● Mashhad@ donya-e-eqtesad.com

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری: محمد عسگری
نشانی:خیابان مطهری، حد فاصل خیابان های سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
کد پستی: ۹۷۵۱۱-۱۵۸۶۶

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
دوشنبه ۱۵ تیر ماه ۱۳۹۴/ ۱۹ رمضان ۱۴۳۶/ ۶ ژولای ۲۰۱۵/ شماره ۳۵۲۲

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
دبیر هنری: حامد همایونی
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
تلفن:۳۷۶۲۴۲۷۶، ۱۶-۳۷۲۳۷۵۱۴ نمابر: ۳۰-۳۷۲۳۷۶۳۰-۰۵۱
آگهی ها: ۰۹۱۲ ۴۱۹ ۸۶ ۳۵
www.EastEconomy.ir - mashhad@den.ir
ارسال نظرات:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

بررسی ضرورت توجه ویژه به هدر رفت شدید آب در بخش کشاورزی و پیامدهای فاجعه بار آن؛

فوریت اجرای روش‌های پیشرفته آبیاری در بخش کشاورزی

صالحی: توصیه این است که سطح زیر کشت چغندر باید کاهش یابد اما سعی بر این است که روش کشت نشایی را برای چغندر اجرا کنیم

دنیای اقتصاد، ناهید کاویانی- **بحران کم‌آبی مهمترین بحران کنونی کشور است و بخش کشاورزی با ۹۲ درصد بزرگترین و مهمترین مصرف‌کننده آب در کشور به شمار می‌رود.**

امروز بیش از ۸۰ درصد اتلاف منابع آب کشور به دلیل استفاده نکردن از تکنولوژی‌های پیشرفته آبیاری در این بخش به هدر می‌رود و برخی از کارشناسان معتقدند که مدیریت منابع آب کشور در شرایط فعلی مدیریت مناسبی نیست و موجب شده تا طی سال‌های اخیر شاهد کاهش منابع آب‌های زیرزمینی و نیز کاهش سطح زیرکشت کشاورزی در برخی مناطق باشیم.

براساس آمار اعلام شده، میانگین آب مصرفی سرانه جهان در بخش‌های صنعتی، کشاورزی و آشامیدنی حدود ۵۸۰ مترمکعب برای هر نفر در سال بوده که این رقم در ایران سالانه حدود ۱۳۰۰ مترمکعب است و این امر بیانگر اتلاف منابع آب و اسراف بیش از حد منابع حیاتی است.

با اصلاح روش‌های آبیاری در بخش کشاورزی می‌توان گامی مهم و اساسی در کاهش مصرف آب و افزایش راندمان آب مصرفی در این بخش برداشت، اقدامی که نیازمند اعتبارات لازم، توجه مسئولان و همت کشاورزان است.

بهبودی:در برنامه ششم توسعه هم پیشنهاد دادیم که در صورت اختصاص اعتبار لازم و اجرای ۲۵۰۰ کیلومتر انتقال آب با لوله در هر سال، ۶۰ درصد برنامه را می‌توان در مدت برنامه ششم انجام داد

کاهش میزان مصرف آب در بخش کشاورزی نیازمند اعتبار است

مسئول آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: برای کاهش میزان مصرف آب در بخش کشاورزی استان در سال جاری پیش‌بینی ۲۵ هزار هکتار آبیاری تحت فشار را داریم که میزان اعتبار این موضوع ۱۵۰ میلیارد تومان است؛ در سال گذشته هم اعتباری معادل ۱۰۰ میلیارد تومان برای اجرای آبیاری تحت فشار در ۲۰ هزار هکتار از اراضی خراسان رضوی مصوب شد که ۵۰ درصد از این مقدار، معادل ۱۱ هزار هکتار از اراضی با اعتبار ۵۲ میلیارد تومان به سیستم آبیاری تحت‌فشار مجهز شد.

محمد ابراهیم بهبودی خاطرنشان می‌کند: با اجرای طرح آبیاری تحت فشار، ۵۶۰۰ متر مکعب آب در هر هکتار صرفه‌جویی صورت می‌گیرد و همین امر دلیلی مهم برای اجرای جدی‌تر این طرح است.

بهبودی از انتقال آب با لوله به عنوان یکی دیگر از طرح‌های مهم برای کاهش میزان مصرف آب در بخش کشاورزی یادکرد و اظهار می‌کند: برای اجرای این طرح که از مصوبات سفر هیات دولت به استان بود، حدود ۲۰۰۰ کیلومتر از اراضی با اعتبار ۱۰۰ میلیارد تومان مصوب شد که متاسفانه به دلیل مشکلات اقتصادی این موضوع تاکنون محقق نشده است.

مسئول آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی خاطرنشان می‌کند: با توجه به خاکی بودن کانال‌های آبرسانی به اراضی کشاورزی و مسیر شنی آن، نفوذ آب در خاک و هدررفت آن بسیار زیاد است و با طرح انتقال آب با لوله می‌توان تا ۹۹ درصد راندمان آب را افزایش داده و در هر کیلومتر حدود ۷۰ هزار متر مکعب آب صرفه‌جویی کرد.

بهبودی ادامه می‌دهد: در برنامه ششم توسعه هم پیشنهاد دادیم که در صورت اختصاص اعتبار لازم و اجرای ۲۵۰۰ کیلومتر انتقال آب با لوله در هر سال، ۶۰ درصد برنامه را می‌توان در مدت برنامه ششم انجام داد و با اجرای این طرح‌ها بخش بزرگی از مصرف آب در بخش کشاورزی کاهش خواهد یافت.

مسئول آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی استان با بیان اینکه احداث گلخانه‌ها برای کشت گیاهان یکی دیگر از روش‌های افزایش راندمان مصرف آب در بخش کشاورزی است، می‌گوید: این روش یکی از روش‌های حوزه باغبانی است که مصرف آب در آن حدود یک دهم آبیاری سطحی و یا متعارف کنونی در اراضی کشاورزی است.

بهبودی می‌افزاید: ایجاد کانال‌های آبیاری عمومی به معنای پوشش بتنی کانال‌های آبیاری، انجام عملیات آب و خاک به معنای تسطیح اراضی و کشت و احداث شبکه‌های آبیاری در داخل قطعات اراضی کشاورزی، از دیگر طرح‌هایی است که می‌توان با اجرای آن بخشی از کمبود آب را جبران کرد.

مسئول آب و خاک سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی همچنین از اختصاص ۱۲ میلیاردتومان اعتبار برای مرمت قنوات خبر داده و اظهار می‌کند: ۵۰ درصد این اعتبارات تخصیص داده شده است. وی با بیان این که تعداد قنوات در سطح استان حدود ۷۳۶۰ رشته است، می‌گوید: تعدادی از این قنوات دچار ریزش شده و یا میزان آب آن‌ها کاهش یافته است که مرمت و احیای آن درحال اجراست.

اعطای اعتبار بلاعوض برای آبیاری تحت فشار

معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی نیز می‌گوید: آبیاری تحت فشار یکی از روش‌های مهم در صرفه‌جویی آب و افزایش راندمان آبی در بخش کشاورزی است که ۸۵ درصد از اعتبار لازم برای اجرای این طرح به هر کشاورزی که نسبت به اجرای آن اقدام کند به طور بلاعوض اختصاص می‌یابد، این روش در سال‌های اخیر انجام شده و اثرگذار بوده است و بالا بردن راندمان انتقال آب از طریق لوله‌گذاری نیز یکی از روش‌های وزارت جهاد کشاورزی در راستای صرفه‌جویی مصرف آب در این بخش است که برای این مهم نیز اعتباراتی به کشاورزان اختصاص می‌یابد.

نجف‌قلی صالحی می‌افزاید: طرح آبیاری تحت فشار برای اکثر محصولات استراتژیک و حساس نظیر گندم، جو، چغندر قند و ... اجرا می‌شود و موضوع بسیار مهم حفظ آب است نه محصول زیرا می‌توان محصولات را عوض کرد و نوع کشت را تغییر داد.

صالحی درباره تدابیر لازم برای کاهش مصرف آب در محصول پرمصرف چغندر، اظهار می‌کند: توصیه این است که سطح زیر کشت چغندر باید کاهش یابد اما سعی ما بر این است که روش کشت نشایی را برای چغندر اجرا کنیم و این طرح در دست تحقیق بوده و هنوز اجرایی نشده است؛ در کشت نشایی دو سه نوبت در آبیاری صرفه‌جویی می‌شود و می‌توان با اجرای آن میزان مصرف آب برای تولید چغندر را تا حدودی کاهش داد.

بحران آب؛ مورد توجه جدی آستان قدس رضوی

رئیس مجمع و هیات‌مدیره سازمان اقتصادی رضوی نیز با اشاره به سرمایه‌گذاری‌ها و طرح‌های بزرگ به بهره‌برداری رسیده طی برنامه دوم آستان قدس رضوی، می‌گوید: در حوزه کشاورزی با توجه به مطالعات آینده‌پژوهی صورت گرفته، بحران آب به‌طور جدی موردتوجه قرار گرفته است.

عزیزیان:طی برنامه‌ریزی‌های انجام شده، هم‌اکنون شرکت‌های تابعه آستان قدس با بهره‌گیری از تکنولوژی‌های نوین توانسته‌اند در مقایسه با سال‌های گذشته عملکرد مناسبی در رابطه با بحران آب و بهینه‌سازی مصرف آن داشته باشند

مهدی عزیزیان ادامه می‌دهد: طی برنامه‌ریزی‌های انجام شده هم‌اکنون شرکت‌های تابعه آستان قدس با بهره‌گیری از تکنولوژی‌هایی نظیر استفاده از سیستم‌های آبیاری نوین، حرکت به سمت کشت‌های گلخانه‌ای، ایجاد باغ‌های متراکم، کاهش میانگین سنی باغات، نوسازی و بهره‌گیری از ماشین‌آلات و ادوات کشاورزی به روز، پتانسیل سنجی و بهینه‌سازی الگوی کشت و تولید با توجه به کاهش نزولات آسمانی و همچنین شرایط اقلیمی توانسته‌اند در مقایسه با سال‌های گذشته عملکرد مناسبی در رابطه با بحران آب و بهینه‌سازی مصرف آن داشته باشند.

■ **ضرب و شتم آمربه‌معروف در کوهسنگی**

روزنامه آرمان در خبری نوشت: هفته گذشته یکی از خواهران آمربه‌معروف در بوستان کوهسنگی مشهد مورد ضرب و شتم عده‌ای اوباش و بی‌حجاب قرار گرفت. با پیگیری مشخص شد که یکی از خواهران آمر به معروف پس از تذکر به خانمی بدحجاب جهت رعایت موازین اسلامی در بوستان کوهسنگی مورد ضرب و شتم شدید قرار گرفته است و در ادامه با دخالت مدیریت پارک کوهسنگی این نزاع خاتمه می‌یابد و ضاربان دستگیر می‌شوند. یک منبع آگاه از شدت آسیب‌دیدگی این آمر به معروف از ناحیه بینی و انتقال وی به مراکز درمانی شهر خبر داده است. بنابراین گزارش و به نقل از رئیس کمیسیون امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر شورای اسلامی شهر مشهد، عاملان ضرب و شتم بوستان کوهسنگی مشهد دارای چندین پرونده قضایی و ضرب و شتم بوده‌اند.

■ **اعتبار شش هزار میلیارد تومانی به شهرداری مشهد تزریق شد**

روزنامه جمهوری اسلامی در خبری پیرامون تخصیص اعتبار به شهرداری مشهد، نوشت: محسن انتظاری هروی رئیس شورای اسلامی شهر مشهد گفته است که شورای شهر مشهد در تعامل با شهرداری و ایفای نقش نظارتی بر روند اجرای پروژه‌ها نظارت دارند و خوشبختانه شاهد پیشرفت فعالیت‌های اقتصادی مشترک با سرمایه‌گذاران هستیم. دو برابر بودجه عمرانی شهر مشهد به اعتبارات اقتصادی اختصاص یافته است و سازمان شهرداری مشهد و سرمایه‌گذاران در روند اجرای برخی پروژه‌ها کوتاهی داشته‌اند که در این بازدیدها مشکلات بررسی و مرتفع خواهد شد. انتظاری با تاکید بر حمایت شورای شهر از رفع مشکلات پروژه‌های مشارکتی می‌گوید که شش هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان برای اجرای پروژه‌های مشارکتی اعتبارات پیش‌بینی شده و رفع مشکل سرمایه‌گذاران با تزریق این اعتبار نیازمند مدیریت جهادگرانه است.

■ **پیام مهم ادامه مذاکرات پس از ضرب‌الاجل**

روزنامه آفتاب یزد در یادداشتی از محمدصادق جوادی حصار روزنامه‌نگار خراسانی، نوشت: مذاکراتی که در وین در جریان است باید از جهات مختلف مورد بررسی و کنکاش قرار گیرد. قبل از هر تحلیلی و بررسی اخبار روز هسته‌ای باید به این نکته اذعان کرد که توافق هسته‌ای نیازی دوسویه است و هر دو طرف نیازمند توافق هستند. همین عامل باعث می‌شود که امیدها برای تحقق این توافقنامه نهایی افزایش پیدا کند. بر همین اساس دلایلی هم که بخواهد توافقنامه فوق را از بین ببرد و آن را منتفی نماید وجود ندارد زیرا در دوران گفت‌وگو میان ایران و ۵+۱ حرکت خاصی از طرف تهران و واشنگتن به وجود نیامد که بخواهد مذاکرات را تحت تاثیر قرار دهد. در واقع دو طرف مذاکره تاکنون مطالبه دست نیافتنی را مطرح ننموده‌اند تا کل مذاکرات را به بن‌بست برساند. اینکه گفته می‌شود ممکن است مذاکرات ادامه پیدا کند، حکایت از اراده دو طرف برای حل مسأله دارد وگرنه اگر قرار بود یکی از طرف‌ها به دنبال بهانه‌ای باشد تا بازی را برهم بزند شرایط آن مهیا بود اما می‌بینیم که تاکنون نه ایران و نه طرف‌های دیگر اینگونه سخن نگفته‌اند و همگی بر حل مسأله هسته‌ای و تمدید مذاکرات تأکید دارند. جان کلام آنکه به نظر من امیدواری به دستیابی به توافق نهایی همچنان بالاترین احتمال در بین دیگر احتمالات موجود است.

■ **جزئیات کشف عسلویه دوم در خراسان رضوی**

روزنامه ایران در خبری پیرامون تولیدات منطقه سنگان، نوشت: معاون وزیرصنعت از کشف عسلویه دوم در خراسان رضوی خبرداده و گفته است که باسرمایه‌گذاری دو میلیارد دلاری در منطقه سنگان، ۱/۲ میلیاردتن ذخیره قطعی سنگ‌آهن، ۱۵ میلیون تن گندله و ۱۷/۵ میلیون تن کنسانتره خواهیم داشت. مهدی کرباسیان از کشف عسلویه دوم در خراسان رضوی خبرداده و اذعان کرده است که ایران در حوزه نفت جزء برترین کشورهای دنیا است و در حوزه گاز نیز ذخایر بسیار زیادی دارد، این در حالی است که با توجه به اینکه ذخایر نفت رو به پایان است، در حوزه معدن، سنگ آهن سنگان توانسته عنوان عسلویه دوم را به خود اختصاص دهد که در آن، فرصت‌های شغلی بسیار، ارزآوری بی‌نظیر و توسعه و پیشرفت نهفته است و هم‌اکنون ایران در حوزه معدن، رتبه دهم دنیا را به لحاظ ذخایر معدنی دارد. ضمن اینکه باید به این نکته هم اشاره کرد که هنوز در کشور، عملیات اکتشافی به طور کامل انجام نشده است.

بنابراین اگر بخواهیم آمار واقعی را بیان کنیم باید بگوییم تنها در ۱۰۰هزار کیلومتر از یک میلیون و ۶۰۰ هزار کیلومتر پهنه معدنی کشور، کار اکتشافی کامل صورت گرفته است. کرباسیان در ادامه می‌گوید که بررسی‌ها نشانگر این است که در حوزه سنگان، ۱/۲ میلیارد تن ذخیره قطعی وجود دارد اما هنوز تنها در ۱۲ هزار کیلومتر مربع در این حوزه از سال گذشته کار اکتشافی جدید شروع شده است؛ بنابراین اطمینان داریم که تکمیل اکتشافات در این منطقه، ذخیره ما را ۵۰ تا ۱۰۰ درصد بیشتر می‌کند.

اخبار کوتاه

■ **فرماندار مشهد به طور رسمی فعالیت خود را آغاز کرد**

مهر- فرماندار جدید مشهد مقدس در ابتدای هفته جاری طی مراسمی با حضور معاون سیاسی و اجتماعی استاندار خراسان رضوی و مدیران محلی معرفی شد و به‌طور رسمی فعالیت خود را آغاز کرد.

رضا منصوری ارتقاء شاخص‌های امنیت عمومی و تلاش برای حل مشکلات حاشیه شهر را از اهداف و برنامه‌های خود معرفی کرد و افزود: با تمامی مشکلات موجود در مشهد، این شهر دارای جایگاه و ظرفیت‌های بسیار مناسبی است.

فرماندار مشهد از حضور سالیانه ۳۰ میلیون زائر و همچنین برخورداری از موسسات آموزش عالی و حوزه‌های علمیه و همچنین آستان قدس رضوی به عنوان مهمترین ظرفیت‌های این شهر یاد کرد و افزود: این ظرفیت‌ها می‌تواند در برجسته‌سازی نقش مشهد در عرصه ملی و جهانی بسیار تاثیرگذار باشد و در این راستا تلاش خواهیم کرد تا از نظر ساختاری و در چارچوب سلسله مراتب نسبت به ارتقاء سازمانی فرمانداری مشهد تلاش شود.

■ **نگاه‌های جناحی و حزبی به حاشیه شهر مشهد کارساز نیست**

فارس- معاون سیاسی امنیتی استاندار خراسان رضوی با اشاره به رقابت‌های انتخاباتی گفت: نگاه‌های جناحی، حزبی و باندی به حاشیه شهر نه تنها کارساز نیست بلکه اجازه نمی‌دهد دولت کارهای اساسی خود را در این منطقه به انجام برساند.

سید محسن صادقی اظهار کرد: ساماندهی و توانمندسازی سکونتگاه‌های غیررسمی یکی از اولویت‌های مهم شهر مشهد بوده و دولت نیز اعتباری را به این امر اختصاص داده است. وی ادامه داد: هم‌اکنون که در آستانه انتخابات مجلس شورای اسلامی هستیم، نباید به حاشیه شهر نگاه‌های ابزاری و سیاسی داشته باشیم، نگاه‌های جناحی، حزبی و باندی به این منطقه نه تنها کارساز نیست بلکه اجازه نمی‌دهد دولت کارهای اساسی خود را به انجام برساند.

صادقی با اشاره به جمعیت یک میلیون و ۲۵۰ هزار نفری حاشیه شهر گفت: این رقم جمعیتی معادل جمعیت دو استان همجوار خراسان رضوی است، بنابراین یکی از رویکردهایی که دولت در این زمینه دنبال می‌کند، پیشگیری از مهاجرت و توسعه سکونتگاه‌های جدید است.

■ **معدوم‌سازی ۳۹۰۰ کیلوگرم فرآورده خام دامی در ماه مبارک رمضان**

ایسنا- رئیس اداره نظارت بر بهداشت و مواد غذایی اداره کل دامپزشکی خراسان رضوی گفت: طی هفته ابتدایی ماه رمضان ۱۷ متخلف در زمینه تولید، تهیه و عرضه فرآورده‌های خام دامی به مراجع قضایی معرفی و یک مورد از اماکن یادشده نیز پلمب شده است.

جعفر عطارباشی بیان کرد: در پی اجرای طرح تشدید نظارت بر مراکز تولید، تهیه و عرضه فرآورده‌های خام دامی توسط اداره کل دامپزشکی خراسان رضوی نزدیک به ۱۰ هزار واحد تولید، توزیع و عرضه فرآورده خام دامی در استان تحت پوشش نظارتی این ماه قرار گرفته‌اند. وی تصریح کرد: در ماه رمضان توسط اکیپ‌های دامپزشکی، بیش از ۳۹۰۰ کیلوگرم فرآورده خام دامی از چرخه مصرف انسانی خارج و معدوم شده و همچنین تعداد موارد برخورد با خودروهای حمل فرآورده‌های خام دامی به صورت غیر مجاز به ۱۹ مورد رسیده است.

■ **اشتغال‌زایی در جامعه نیازمند بسیج و جهاد همگانی است**

ایرنا- استاندار خراسان رضوی گفت: ایجاد اشتغال در سطح جامعه با توجه به آمار قابل‌توجهی که هر ساله بر تعداد جمعیت آماده به اشتغال استان افزوده می‌شود، نیازمند جهاد و بسیج است.

علیرضا رشیدیان در جلسه شورای اداری افزود : طی سال گذشته در حوزه صنعت و معدن با تلاش دست‌اندرکاران و فعالان حوزه صنعت اعم از خصوصی و دولتی عملکرد قابل‌دفاع و خوبی ارائه شد و در حوزه اقتصاد مقاومتی هم در جهت اجرای اقتصاد مقاومتی تلاش خوبی صورت گرفت اما در حوزه اشتغال تغییرات قابل‌توجه و مناسبی اتفاق نیفتاد. وی گفت: در این حوزه هر چند حدود ۵۳ هزار فرصت نسبت به بهار ۹۳ کاهش اشتغال داشتیم اما بیش از ۲۰۰ هزار نفر به جمعیت آماده به اشتغال استان افزوده شده که بر معضل اشتغال و بیکاری بیش از پیش افزوده است.

■ **کاهش ۷ درصدی ارتکاب جرم در مشهد**

تسنیم- فرمانده انتظامی مشهد گفت: از ابتدای امسال تاکنون شاهد کاهش هفت درصدی ارتکاب جرم در مشهد مقدس نسبت به مدت مشابه سال گذشته بوده‌ایم که یکی از شاخص‌های عملکردی وضعیت خدمت‌رسانی به مردم است.

سرهنگ حجت نیک‌مرام تصریح کرد: نزدیک به دو تن کشفیات مواد مخدر داشتیم و معابر عمومی از وجود قاچاقچیان مواد مخدر و خرده‌فروشان پر شده است. وی با بیان اینکه در حوزه برخورد با قاچاقچیان مواد مخدر هماهنگی‌هایی با دستگاه قضایی داشته‌ایم تا شهری سالم و ایمن داشته باشیم، عنوان کرد: شورای امنیتی مشهد به شکلی راهبردی تصمیمات خود را به خوبی اتخاذ کرده است.